

SOBRIETY4YOU

Sobriety4you Μεθοδολογικό Πλαίσιο και Έρευνα

Αριθμός έργου: 2023-I- TR01- KA220- YOU- 000165777

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) ή του τουρκικού εθνικού οργανισμού. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η EACEA ούτε ο τουρκικός εθνικός οργανισμός μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

ΕΤΙΚΕΤΑ

Συγγραφείς και Συντάκτες

Hasan Bilal KARABAY,

PRODER

Hakan KARABACAK,

PRODER

Mina Mijailović,

OAZA SIGURNOSTI

Snežana Grujić,

OAZA SIGURNOSTI

Dušica Džajević,

OAZA SIGURNOSTI

Luis Mariano Zamora Cano,

ASOCIACIÓN SOCIO-CULTURAL VERDESUR ALCALÁ

Onur Tahmaz,

ASOCIACIÓN SOCIO-CULTURAL VERDESUR ALCALÁ

Estibaliz Moure Abad,

ASOCIACIÓN SOCIO-CULTURAL VERDESUR ALCALÁ

George Bekiaridis,

ACTIVE CITIZENS PARTNERSHIP

Athanasia Defingou,

ACTIVE CITIZENS PARTNERSHIP

George Petsios,

ACTIVE CITIZENS PARTNERSHIP

Tanja GRAF,

COMPASS GMBH

İhsan RÜZGAR,

COMPASS GMBH

Αναγνώριση

This paper has received funding from the European Commission under Grant Agreement—2023-I-TR01- KA220-YOU- 000165777, ERASMUS+ Cooperation Partnerships in youth project “Sobriety4you”.

Σημείωση πνευματικών δικαιωμάτων

© 2022 - 2025 Sobriety4you Κονσόρτσιουμ

Αριθμός έργου: 2023-I-TR01- KA220-YOU- 000165777

δεικτης

εισαγωγή	4
Αντικειμενικούς σκοπούς	6
Ενεργειακή νηφαλιότητα	7
Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Τουρκία	7
Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Αυστρία	8
Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Ελλάδα	11
Ενεργειακή νηφαλιότητα στη Σερβία	13
Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Ισπανία	15
μεθοδολογία	17
Ανάλυση αναγκών και υλοποίηση ομάδων εστίασης	17
Νέοι στην Τουρκία και ενεργειακή νηφαλιότητα	19
Νεολαία στην Αυστρία και ενεργειακή νηφαλιότητα	21
Οι νέοι στην Ελλάδα και Ενεργειακή νηφαλιότητα	23
Οι νέοι στη Σερβία και Ενεργειακή νηφαλιότητα	26
Οι νέοι στην Ισπανία και Ενεργειακή νηφαλιότητα	28
Προτάσεις πολιτικής	32
Επέκταση προγραμμάτων κινήτρων	32
Προτάσεις για νέους εργαζόμενους και εκπαιδευτικούς	36
σύναψη	39
Περίληψη	40
Βιβλιογραφία	47

Εισαγωγή

Ο πλανήτης μας έχει υποστεί συνεχείς αλλαγές από τον σχηματισμό του, με γεγονότα όπως ηφαιστειακές εκρήξεις, βροχές μετεωριτών και εποχές παγετώνων που έχουν ως αποτέλεσμα σημαντικές αλλαγές στο οικοσύστημα. Αυτές οι αλλαγές οδήγησαν στην εξέλιξη ορισμένων μορφών ζωής και στην εξαφάνιση άλλων. Για εκατομμύρια χρόνια, οι μορφές ζωής έχουν προσαρμοστεί σε αυτές τις φυσικές αλλαγές. Η ανθρώπινη επίδραση στο οικοσύστημα ήταν ελάχιστη μέχρι τη βιομηχανική εποχή, όταν η χρήση ορυκτών καυσίμων όπως το πετρέλαιο και ο άνθρακας άρχισε να προκαλεί σοβαρή περιβαλλοντική ζημιά. Η σύγχρονη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα έχει οδηγήσει σε εξαφάνιση ειδών, οικολογική ανισορροπία, καταστροφή του όζοντος, αυξημένες εκπομπές άνθρακα και σοβαρή ατμοσφαιρική ρύπανση. Αυτή η ραγδαία αλλαγή σε τρεις μόλις αιώνες είναι άνευ προηγουμένου και μη βιώσιμη. Χωρίς μια μετάβαση στη βιώσιμη ενέργεια, ο πλανήτης μας θα μπορούσε να γίνει ακατοίκητος.

Η εξάντληση των μη ανανεώσιμων πόρων και η προώθηση της κλιματικής αλλαγής απαιτούν επείγουσα, αποτελεσματική και συντονισμένη δράση σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο. Η εκπαίδευση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο σε αυτές τις προσπάθειες. Από τη δεκαετία του 1970, διάφορες εκθέσεις και συμφωνίες, όπως τα «Όρια στην ανάπτυξη» της Λέσχης της Ρώμης, η Ατζέντα 21 του 1990 και οι εκθέσεις της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), έχουν τονίσει την ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη. Η Διάσκεψη των Μερών (COP) και η Συμφωνία του Παρισιού ενίσχυσαν τις διεθνείς αντιδράσεις στην κλιματική αλλαγή και την απώλεια της βιοποικιλότητας δίνοντας έμφαση στη συλλογική δράση.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, που εγκρίθηκε το 2019, στοχεύει να μετατρέψει την ΕΕ σε μια αποδοτική από πλευράς πόρων και ανταγωνιστική οικονομία με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου έως το 2050. Στοχεύει στην προστασία του φυσικού κεφαλαίου και της υγείας των πολιτών από περιβαλλοντικούς κινδύνους. Η ενεργειακή απόδοση είναι βασική προτεραιότητα. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2021 στοχεύει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030. Τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ενημέρωσης σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και την ανάγκη για επενδύσεις στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες τόσο για τους χρήστες όσο και για τους προμηθευτές ενέργειας. Η ενεργειακή εκπαίδευση θεωρείται κρίσιμη για την αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών και των πρακτικών κατανάλωσης ενέργειας.

Τον Οκτώβριο του 2014, οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν στο πλαίσιο πολιτικής του 2030 για το κλίμα και την ενέργεια, το οποίο στοχεύει να καταστήσει την οικονομία και το ενεργειακό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιο ανταγωνιστική, ασφαλή και βιώσιμη και να προωθήσει την περαιτέρω πρόοδο προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Οι κύριοι στόχοι του πλαισίου για το 2030 είναι:

- Μειώστε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40%
- Αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε τουλάχιστον 27%.
- Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 27%

Το πλαίσιο στοχεύει επίσης στη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού και ασφαλούς ενεργειακού συστήματος που διασφαλίζει οικονομικά προσιτή ενέργεια για όλους τους καταναλωτές,

αυξάνει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, μειώνει την εξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας και δημιουργεί νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.

Μειώστε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40%

Ο κύριος στόχος του πλαισίου είναι ο δεσμευτικός στόχος της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 40% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030.

Αυτός ο στόχος διασφαλίζει ότι η ΕΕ βρίσκεται σε μια οικονομικά αποδοτική πορεία για την επίτευξη του στόχου της για μείωση των εκπομπών τουλάχιστον κατά 80% έως το 2050. Για να επιτευχθεί ο συνολικός στόχος του 40%, οι τομείς που καλύπτονται από το Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ (EU ETS) θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές τους κατά 43% σε σύγκριση με το 2005. Οι εκπομπές από τομείς που δεν καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ θα πρέπει να μειωθούν κατά 30% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005, γεγονός που πρέπει να μεταφραστεί στους στόχους των κρατών μελών.

Αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε τουλάχιστον 27%

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει θέσει δεσμευτικό στόχο για αύξηση του μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας σε τουλάχιστον 27% της κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ έως το 2030, γεγονός που θα διαδραματίσει βασικό ρόλο στη μετάβαση σε ένα ανταγωνιστικό, ασφαλές και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα.

Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 27%

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει στόχο εξοικονόμησης ενέργειας 30% για το 2030 μετά από αναθεώρηση της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε έναν ενδεικτικό στόχο 27%, που θα αναθεωρηθεί το 2020 με στόχο το 30%.

Μεταρρύθμιση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ θα μεταρρυθμιστεί και θα ενισχυθεί. Αντί του ποσοστού μείωσης 1,74% που θα ισχύει έως το 2020, το ανώτατο όριο θα μειώνεται κατά 2,2% ετησίως από το 2021, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος για μείωση των αερίων θερμοκηπίου κατά 43% το 2030.

Τον Ιανουάριο του 2014, η Επιτροπή πρότεινε τη σύσταση αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς από το 2021 για να διασφαλιστεί ένα πιο ισχυρό και αποτελεσματικό ΣΕΔΕ της ΕΕ για τη στήριξη επενδύσεων με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Αυτό αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του πλεονάσματος πιστοποιητικών εκπομπών στο EU ETS που έχει συσσωρευτεί τα τελευταία χρόνια και στη βελτίωση της ανθεκτικότητας του συστήματος σε μεγάλες κρίσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι ένα μεταρρυθμισμένο, εύρυθμο ΣΕΔΕ θα είναι το κύριο μέσο για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (Πλαίσιο 2030 για τις πολιτικές για το κλίμα και την ενέργεια - κλιματικές αλλαγές, 2017).

Συμπερασματικά, ο κόσμος έχει προειδοποιηθεί για τα όρια της ανάπτυξης και την ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη. Διεθνείς συμφωνίες και εκθέσεις έχουν τονίσει τη σημασία της εκπαίδευσης για την επίτευξη αυτών των στόχων. Οι προσπάθειες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, υπογραμμίζουν τον κρίσιμο ρόλο της ενεργειακής απόδοσης και της εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η ενεργός συμμετοχή των νέων είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση βιώσιμων αλλαγών και τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής διαχείρισης για τις μελλοντικές γενιές.

Αντικειμενικούς σκοπούς

Το έργο Sobriety4you στοχεύει να ευαισθητοποιήσει τον νεαρό πληθυσμό σχετικά με τη νηφάλια χρήση της ενέργειας και την οικολογική μετάβαση, προσφέροντας ειδική διαδικτυακή εκπαίδευση για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και της προθυμίας αντιμετώπισης αυτών των ζητημάτων. Βρισκόμαστε αντιμετώπι με μακροπρόθεσμες περιβαλλοντικές αλλαγές και αυξανόμενο ενεργειακό κόστος, στα οποία πρέπει να προετοιμαστούν και να προσαρμοστούν ιδιαίτερα οι νέοι. Παρατηρήσαμε ότι οι νέοι ενδιαφέρονται πολύ να αλλάξουν τον κόσμο προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους. Θέλουμε να τους δώσουμε εργαλεία για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους και να αντιμετωπίσουν τρέχουσες και νέες προκλήσεις.

Το έργο καινοτομεί στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης νέων, κάνοντας τα κέντρα νεότητας και τα εκπαιδευτικά μας μαθήματα να προσαρμοστούν αλλά και να φέρουν τους νέους σε νηφαλιότητα.

Το έργο αναπτύσσει μια καινοτόμο προσέγγιση για τη χρήση διαδραστικών, βασισμένων σε παραδείγματα παιδαγωγικών εργαλείων ως ψηφιακών εργαλείων.

Με βάση τα παραπάνω, οι κύριοι στόχοι μας είναι οι εξής:

- Ενέργεια και πόροι
- Περιβάλλον και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Συγκεκριμένα, το έργο μας συνδέεται και με τα ακόλουθα θέματα:
- Αρχική κατάρτιση και περαιτέρω κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας.
- Υποστήριξη της εισαγωγής καινοτόμων προσεγγίσεων και ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Κοινωνική/οικολογική ευθύνη εγκαταστάσεων νεολαίας

Το έργο στοχεύει στην ενημέρωση των νέων σχετικά με το περιβάλλον και την εξοικονόμηση ενέργειας από διεθνή σκοπιά.

Το έργο θα εφαρμοστεί σε επίπεδο ΕΕ σε διαφορετικά εθνικά πλαίσια που χαρακτηρίζονται από διαφορετικές πολιτικές για τη νεολαία. Οι εταίροι σε αυτό το έργο προέρχονται από πολλές χώρες:

- International Public, Municipal and Non-Governmental Organizations Project Support Association - Proder NGO (Türkei)
- Asociación Socio-Cultural VerdeSur Alcalá (Spanien)
- Compass - Beratung, Begleitung und Training Gemeinnützige GmbH (Österreich)
- ACTIVE CITIZENS PARTNERSHIP (Griechenland)
- OAZA SIGURNOSTI (Serbien).

Ενεργειακή νηφαλιότητα

Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Τουρκία

Η Τουρκία έχει αναλάβει πολυάριθμες πρωτοβουλίες για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως την απαίτηση για θερμομόνωση κτιρίων από την 1η Ιανουαρίου 2011. Σημαντικό ποσοστό της κατανάλωσης ενέργειας είναι σε κτίρια κατοικιών, με την κατανάλωση φυσικού αερίου να κυριαρχεί στις πόλεις. Τον Απρίλιο του 2016, η κατανάλωση ενέργειας στην Τουρκία μοιράστηκε μεταξύ φυσικού αερίου (55%), ηλεκτρικής ενέργειας (25%) και καυσίμου ντίζελ (15%). Οι αστικές περιοχές κατανάλωναν το 44% του φυσικού αερίου, ενώ η βιομηχανία και οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής κατανάλωναν 22% και 34% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, η υποχρεωτική θερμομόνωση των κτιρίων έχει οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων.

Η βιομηχανία, η οποία αντιπροσωπεύει το 43% της κατανάλωσης ενέργειας της Τουρκίας, ήταν αρχικά το επίκεντρο των προσπαθειών εξοικονόμησης ενέργειας. Η Γενική Διεύθυνση Εποπτείας και Ανάπτυξης Πηγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΙΕ) ξεκίνησε προγραμματισμένες μελέτες εξοικονόμησης ενέργειας το 1981 και ίδρυσε το Εθνικό Κέντρο Εξοικονόμησης Ενέργειας (UETM) το 1992. Το Τμήμα Ενεργειακής Απόδοσης στη Βιομηχανία στο πλαίσιο του ΕΙΕ/UETM προωθεί την ενεργειακή απόδοση μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών. Ο «Κανονισμός για την αύξηση της απόδοσης της κατανάλωσης ενέργειας στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις», που τέθηκε σε ισχύ στις 11 Νοεμβρίου 1995, απαιτεί από εργοστάσια με ετήσια κατανάλωση ενέργειας 2.000 ή περισσότερους τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (TOE) να δημιουργήσουν ένα σύστημα διαχείρισης ενέργειας .

Παραδείγματα τέτοιων μέτρων περιλαμβάνουν το εργοστάσιο Pendik του Türk Ytong, το οποίο μπόρεσε να εξοικονομήσει 30% ενέργεια και 5% πρώτες ύλες μεταξύ 1996 και 2001 μέσω μπαταριών ατμού, αποδοτικών λεβήτων ατμού και ενός συστήματος ανάκτησης απορριμμάτων ατμού, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση 935.000 \$. Το έργο «Energy Efficient Use» της Oyak-Renault το 2001-2002 είχε ως αποτέλεσμα εξοικονόμηση 47,9% σε ηλεκτρική ενέργεια και 28% σε φυσικό αέριο.

Ο τομέας των μεταφορών, ο οποίος καταναλώνει περίπου το 20% της ενέργειας της Τουρκίας (19,7% το 2005), βασίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στα ορυκτά καύσιμα, καθιστώντας την εξοικονόμηση ενέργειας ζωτικής σημασίας για βιώσιμες πολιτικές. Παρά τα περιορισμένα βήματα, μια στροφή προς εναλλακτικά καύσιμα όπως το συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG) και το υγραέριο (LPG) έχει συμβεί από το 1990, μειώνοντας τις εκπομπές ρύπων και το κόστος των καυσίμων.

Το πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση της Τουρκίας (2017-2023), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2018, στοχεύει στην παραγωγή 23,9 εκατομμυρίων τόνων ισοδύναμου πετρελαίου (ΜΤΕΡ) έως το 2023 με επένδυση 10,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ για εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας κατά 14%. Μέχρι το 2033, η αναμενόμενη εξοικονόμηση είναι 30,2 δισεκατομμύρια δολάρια.

Οι ομάδες εργασίας στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης για την ενεργειακή απόδοση στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός εθνικού μηχανισμού χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση, της πρότασης εκτίμησης επιπτώσεων και της υποστήριξης για τη θερμομόνωση υφιστάμενων κτιρίων, της αξιολόγησης των τεχνικών και οικονομικό δυναμικό για συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε αεροδρόμια και λιμάνια, χρήση καυσίμων που προέρχονται από αστικά απόβλητα σε εργοστάσια τσιμέντου και χρήση βιομηχανικών απορριμμάτων θερμότητας.

Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Αυστρία

Εμπνευσμένες από τις γαλλικές πρωτοβουλίες, παρόμοιες στρατηγικές θα προσαρμοστούν για την Αυστρία, με έμφαση στη συμμετοχή των νέων. Αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο των νέων στη διαμόρφωση της μελλοντικής κατανάλωσης ενέργειας, η έκθεση στοχεύει να εκπαιδεύσει και να ενδυναμώσει τους αυστριακούς νέους σχετικά με την υπεύθυνη χρήση της ενέργειας. Ακολουθώντας τη συνολική προσέγγιση της Γαλλίας, η οποία περιλαμβάνει πολιτικές, εκπαιδευτικά προγράμματα και συμμετοχή της κοινότητας, η έκθεση περιγράφει έναν οδικό χάρτη για την προώθηση μιας κουλτούρας ενεργειακής νηφαλιότητας στους νέους της Αυστρίας.

Ο αυστριακός νόμος για την ενεργειακή απόδοση, ο οποίος ισχύει από το 2015, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να εφαρμόζουν μέτρα απόδοσης, αν και οι επιπτώσεις των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών στην πραγματική εξοικονόμηση ενέργειας δεν έχουν ακόμη ερευνηθεί επαρκώς. Οι υπάρχουσες μελέτες δείχνουν ότι η εκπαίδευση μπορεί να μειώσει σημαντικά τις εκπομπές άνθρακα, αλλά λείπουν ολοκληρωμένα εργαλεία αξιολόγησης του ενεργειακού αλφαριθμητισμού. Για την αντιμετώπιση αυτού του κενού, η έκθεση υπογραμμίζει την ανάπτυξη του «Ερωτηματολογίου Ενεργειακής Παιδείας» από τους DeWaters et al., το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική μέτρηση του ενεργειακού γραμματισμού, αν και μόνο για αγγλόφωνους μαθητές στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Τελικά, η έκθεση υποστηρίζει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση που συνδυάζει πολιτική, εκπαίδευση και κοινωνική δέσμευση προκειμένου να ενθαρρύνει τους αυστριακούς νέους να χρησιμοποιούν την ενέργεια με νηφαλιότητα και να υιοθετούν βιώσιμες πρακτικές και έτσι να συμβάλλουν στην παγκόσμια περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Ενεργειακή νηφαλιότητα στην αυστριακή εκπαίδευση

Η εξοικονόμηση ενέργειας, η οποία ορίζεται ως συνειδητή και περιορισμένη κατανάλωση ενέργειας, αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της βιωσιμότητας. Αυτή η βιβλιογραφική μελέτη εξετάζει παιδαγωγικά, σχολικά και μεθοδολογικά μοντέλα για οικολογική ικανότητα στην Αυστρία και εστιάζει στην αποτελεσματικότητά τους στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Παιδαγωγικά μοντέλα:

Στην Αυστρία, οι παιδαγωγικές στρατηγικές για την προώθηση της ενεργειακής νηφαλιότητας των μαθητών χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους για την προώθηση της κριτικής σκέψης και της αλλαγής συμπεριφοράς που σχετίζεται με την κατανάλωση ενέργειας. Στο επίκεντρο αυτής της προσέγγισης βρίσκεται το πλαίσιο Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ESD) της UNESCO, το οποίο ενσωματώνει τις αρχές της εξοικονόμησης ενέργειας στα προγράμματα σπουδών. Το Αυστριακό Δίκτυο για την Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ANE) ηγείται της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, φορέων χάραξης πολιτικής και της κοινωνίας των πολιτών για την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων και πόρων διδασκαλίας. Η διεπιστημονική προσέγγιση της ESD συνδυάζει το STEM, τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες για να διδάξει στους μαθητές τη σύνθετη αλληλεπίδραση μεταξύ των ενεργειακών συστημάτων και τις επιπτώσεις τους στην κοινωνία και το περιβάλλον. Η βιωματική μάθηση, όπως π.χ Άλλες δραστηριότητες, όπως πρωτοβουλίες που βασίζονται σε έργα, εκδρομές και πρακτικές δραστηριότητες, δίνονται έμφαση για τη δημιουργία προσωπικής σύνδεσης με την εξοικονόμηση ενέργειας. Η ESD προωθεί επίσης την κριτική σκέψη, την επίλυση προβλημάτων και τη μάθηση βάσει διερεύνησης, δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές να αντιμετωπίσουν τα ενεργειακά ζητήματα στις κοινότητές τους και να υποστηρίξουν προληπτικά την αλλαγή.

Τα μοντέλα κατάρτισης στην Αυστρία περιλαμβάνουν τη διεπιστημονική κατάρτιση εκπαιδευτικών, την επαγγελματική κατάρτιση, την κατάρτιση μαθητείας και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη (CPD). Αυτά τα προγράμματα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, πρακτικές δεξιότητες και επαγγελματική δικτύωση για να εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς με τα απαραίτητα εργαλεία για αποτελεσματική ενεργειακή εκπαίδευση. Τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και μαθητείας προετοιμάζουν τους νέους για ενεργειακές σταδιοδρομίες μέσω βιομηχανικών συνεργασιών και πρακτικών εμπειριών, ενώ η CPD παρέχει συνεχή υποστήριξη και κατάρτιση για εκπαιδευτικούς.

Το μεθοδολογικό πλαίσιο για την οικολογική εκπαίδευση στην Αυστρία δίνει έμφαση στην κριτική σκέψη, στην επίλυση προβλημάτων και στις πρακτικές δεξιότητες για βιώσιμη διαβίωση. Προσεγγίσεις όπως η συστημική σκέψη και η συμμετοχική μάθηση επιτρέπουν στους μαθητές να αναλύσουν πολύπλοκα ενεργειακά συστήματα και να βρουν καινοτόμες λύσεις. Το πλαίσιο «Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη» (ESDGs) βασίζεται στους ΣΒΑ του ΟΗΕ και προωθεί ολιστικές λύσεις σε ενεργειακά ζητήματα. Οι ψηφιακές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των προσομοιώσεων VR, ενισχύουν τη βιωματική μάθηση στην ενεργειακή εκπαίδευση.

Για να συνηθίσουν οι νέοι στη νηφάλια χρήση της ενέργειας, απαιτούνται εκπαιδευτικά μέτρα που μεταδίδουν γνώση και καλλιεργούν αξίες περιβαλλοντικής ευθύνης. Τα έργα και τα κοινοτικά προγράμματα υπό την ηγεσία της νεολαίας επιτρέπουν έναν ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση του ενεργειακού μέλλοντος, ενώ οι βιώσιμες πρακτικές στα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενισχύουν την ενεργειακή νηφαλιότητα. Αυτές οι προσπάθειες στοχεύουν να αναθρέψουν μια γενιά αφοσιωμένη στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη βιωσιμότητα.

γεωργία:

- Το Αυστριακό Αγρο-Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα (ΑΕΡ) υποστηρίζει την εισαγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακά πάνελ, ανεμογεννήτριες, λέβητες βιομάζας) και ενεργειακά αποδοτικές γεωργικές διαδικασίες.

- Τα οικονομικά κίνητρα, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και τα προγράμματα κατάρτισης βοηθούν τους αγρότες να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.
- Το ΑΕΡ περιλαμβάνει μέτρα μειωμένης άρωσης, βιολογικής γεωργίας και αγροδασοκομίας που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση και προάγουν τη βιοποικιλότητα.

Βιομηχανικά συγκροτήματα:

- Η πολιτική επιβάλλει τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης και προωθεί τις τεχνολογικές καινοτομίες.
- Η ένταξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας υποστηρίζεται μέσω επιδοτήσεων και συνεργασιών.
- Τα σύγχρονα συστήματα διαχείρισης ενέργειας και τα νομικά πλαίσια (τιμές άνθρακα, εμπορία εκπομπών) δημιουργούν κίνητρα για βιώσιμες πρακτικές. - Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τα προγράμματα κατάρτισης διευκολύνουν την εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών μέτρων.

Σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα:

- Τα σχολεία δίνουν έμφαση στον ενεργειακά αποδοτικό σχεδιασμό, τις έξυπνες τεχνολογίες και την τακτική συντήρηση.
- Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης και οι πρωτοβουλίες των μαθητών προωθούν μια κουλτούρα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Οι εγκαταστάσεις ενσωματώνουν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και προσπάθειες διαχείρισης πόρων.
- Τα μέτρα είναι ενσωματωμένα στα προγράμματα σπουδών και αξιολογούνται τακτικά για την προώθηση της βιωσιμότητας υπό την ηγεσία της κοινότητας.

Τοποθεσίες κατοικίας:

- Προωθούνται ενεργειακά αποδοτικά κτιριακά πρότυπα, ευφυείς οικιακές τεχνολογίες και συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακά πάνελ, αντλίες θερμότητας).
- Τα κυβερνητικά κίνητρα και οι ενεργειακοί έλεγχοι βοηθούν τους ιδιοκτήτες κατοικιών να εφαρμόσουν μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Η συμμετοχή της κοινότητας και οι εκπαιδευτικές εκστρατείες προωθούν βιώσιμους τρόπους ζωής.
- Τα μοντέλα συλλογικής ιδιοκατανάλωσης (CSC) που εισήχθησαν το 2017 επιτρέπουν την κοινή χρήση ενέργειας σε πολυκατοικίες, αν και η χρήση του δημόσιου δικτύου για κοινή χρήση ενέργειας δεν επιτρέπεται.

Νομικό πλαίσιο:

- Ο νόμος για την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (EAG) του 2021 δημιουργεί ένα πλαίσιο για τις κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (EEG) και τους ενεργειακούς συνεταιρισμούς πολιτών (BEG) που προωθούν την εισαγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Η ολοκληρωμένη προσέγγιση της Αυστρίας στοχεύει στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, στη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας και στη δημιουργία ανθεκτικών κοινοτήτων για τις μελλοντικές προκλήσεις.

Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Ελλάδα

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει μεγάλες περιβαλλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των επαναλαμβανόμενων δασικών πυρκαγιών, των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας βιοποικιλότητας και της ανάγκης για βιώσιμη ανάπτυξη. Οι υψηλές θερμοκρασίες, οι ξηρές συνθήκες, οι ισχυροί άνεμοι και οι ανθρώπινες δραστηριότητες όπως ο εμπρησμός και η αμέλεια επιδεινώνουν τις πυρκαγιές, ειδικά κατά τους ζεστούς καλοκαιρινούς μήνες. Αξιοσημείωτα παραδείγματα περιλαμβάνουν τις δασικές πυρκαγιές της Αττικής το 2018, που στοίχισαν πάνω από 100 ζωές, και τις δασικές πυρκαγιές της Ελλάδας το 2007, που προκάλεσαν εκτεταμένες καταστροφές στην Πελοπόννησο και την Εύβοια.

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί πρόσθετη απειλή με την αύξηση της θερμοκρασίας, την αλλαγή των μοτίβων βροχοπτώσεων και τα συχνότερα ακραία καιρικά φαινόμενα που οδηγούν σε ξηρασίες, κύματα καύσωνα και έλλειψη νερού. Η βιοποικιλότητα στην Ελλάδα κινδυνεύει επίσης από την υποβάθμιση των οικοτόπων, τη ρύπανση και τη μη βιώσιμη χρήση γης, που απειλεί τα δάση, τους υγροτόπους και τις παράκτιες περιοχές.

Σε απάντηση, η Ελλάδα έχει εισαγάγει διάφορα περιβαλλοντικά μέτρα. Για τον περιορισμό των δασικών πυρκαγιών, η χώρα έχει εφαρμόσει στρατηγικές πρόληψης πυρκαγιών, συστήματα έγκαιρου εντοπισμού, βελτιωμένες δυνατότητες πυρόσβεσης και εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού. Παρά τις προσπάθειες αυτές, το κοινό παραμένει αγανακτισμένο επειδή αντιλαμβάνεται την προετοιμασία και την ανταπόκριση των αρχών ως ανεπαρκή.

Οι προσπάθειες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα επικεντρώνονται στη βελτίωση της ανθεκτικότητας μέσω της ανάπτυξης υποδομών, του σχεδιασμού χρήσης γης και των πρωτοβουλιών που βασίζονται στην κοινότητα. Η διατήρηση της βιοποικιλότητας περιλαμβάνει τη δημιουργία προστατευόμενων περιοχών, φυσικών καταφυγίων και προγραμμάτων διατήρησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, το οποίο προστατεύει την υπό εξαφάνιση θαλάσσια χελώνα καρέτα καρέτα και τις παραλίες που φωλιάζουν.

Η Ελλάδα προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη ενσωματώνοντας περιβαλλοντικές πτυχές σε οικονομικές δραστηριότητες και διαδικασίες λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με τα πλαίσια της ΕΕ όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs). Οι στρατηγικές περιλαμβάνουν την υποστήριξη έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και την εφαρμογή πρακτικών αειφόρου τουρισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις στην ανάπτυξη υποδομών, ιδιαίτερα στην προστασία από φυσικές καταστροφές όπως πλημμύρες, πυρκαγιές ή σεισμούς.

Η διεθνής συνεργασία αποτελεί βασικό συστατικό των περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών της Ελλάδας. Η χώρα συμμετέχει ενεργά σε περιφερειακές και διεθνείς προσπάθειες για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Ένα παράδειγμα αυτού είναι η συμμετοχή της Ελλάδας στο Μεσογειακό Σχέδιο Δράσης (MAP) στο πλαίσιο του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), το οποίο στοχεύει στην προστασία του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος της Μεσογείου. Μέσω αυτών των κοινών προσπαθειών, η Ελλάδα επιδιώκει να βελτιώσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει κοινά περιβαλλοντικά προβλήματα και να επιτυγχάνει κοινούς στόχους.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση στην Ελλάδα έχει τις ρίζες της στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία, όπου στοχαστές όπως ο Αριστοτέλης και ο Πλάτωνας τόνισαν τη σύνδεση του ανθρώπου με τη φύση και την ευθύνη για το περιβάλλον. Το παγκόσμιο περιβαλλοντικό κίνημα του 20ου αιώνα κέντρισε το ενδιαφέρον στην Ελλάδα και οδήγησε σε αρχικές προσπάθειες που επικεντρώθηκαν στη ρύπανση, την αποψίλωση των δασών και την καταστροφή των οικοτόπων. Με την πάροδο του χρόνου, η περιβαλλοντική εκπαίδευση ενσωματώθηκε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, με το Υπουργείο Παιδείας να υποστηρίζει πρωτοβουλίες για την προώθηση του περιβαλλοντικού γραμματισμού.

Οι νόμοι και οι πολιτικές παρείχαν το πλαίσιο για αυτές τις προσπάθειες και οδήγησαν στην ίδρυση Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΕΚΚ) σε όλη τη χώρα. Αυτά τα κέντρα παρείχαν πόρους, κατάρτιση και υποστήριξη σε δασκάλους και μαθητές και έδωσαν έμφαση στη βιωματική μάθηση, στις πρακτικές δραστηριότητες και στην υπαίθρια εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικοί καθοδηγήθηκαν από τους υπευθύνους περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και το προσωπικό του ΕΚΚ για να ενσωματώσουν περιβαλλοντικά θέματα στα προγράμματα σπουδών τους.

Οι πρωτοβουλίες για την περιβαλλοντική εκπαίδευση ξεπέρασαν τα σχολεία για τη συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων, οικογενειών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών μέσω κοινοτικών έργων, περιβαλλοντικών εκστρατειών και εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης του κοινού. Η Ελλάδα συμμετείχε επίσης σε διεθνή δίκτυα και πρωτοβουλίες, συνεργαζόμενη με ευρωπαϊούς εταίρους, την UNESCO και άλλους οργανισμούς για την ανταλλαγή γνώσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Σήμερα, η Ελλάδα εξελίσσει την περιβαλλοντική της εκπαίδευση για να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις, εστιάζοντας σε διεπιστημονικές προσεγγίσεις, νέες τεχνολογίες και την προώθηση βιώσιμων συμπεριφορών. Αυτή η ιστορική εξέλιξη αντανακλά τη δέσμευση της Ελλάδας για την προώθηση της περιβαλλοντικής συνείδησης, της ευθύνης και της δράσης για αειφόρο ανάπτυξη και προστασία της φυσικής κληρονομιάς.

Η Ελλάδα έχει προχωρήσει σημαντικά την περιβαλλοντική εκπαίδευση και έχει κερδίσει διεθνή αναγνώριση μέσω του ενεργού ρόλου της στην UNESCO. Ως συμμετέχων στη Σύμβαση της UNESCO για την Παγκόσμια Κληρονομιά, η Ελλάδα βοήθησε να φέρει στο προσκήνιο την περιβαλλοντική εκπαίδευση ως μέρος της ευρύτερης ατζέντας αειφόρου ανάπτυξης. Η συμμετοχή της σε πρωτοβουλίες της UNESCO και πλαίσια της ΕΕ, όπως το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Δράσης και η Στρατηγική της ΕΕ για την Αειφόρο Ανάπτυξη, υπογραμμίζει τη δέσμευση της Ελλάδας στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και αειφορία. Η Ελλάδα έχει επικυρώσει βασικές διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC) και της Σύμβασης για τη Βιοποικιλότητα (CBD), υπογραμμίζοντας τη δέσμευσή της για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μέσω της εκπαίδευσης.

Η Ελλάδα συμμετέχει επίσης σε παγκόσμιες περιβαλλοντικές εκστρατείες όπως η Ώρα της Γης και η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος για την προώθηση της δέσμευσης των πολιτών στην προστασία του περιβάλλοντος. Οι συνεισφορές της χώρας επεκτείνονται επίσης στον ακαδημαϊκό και ερευνητικό τομέα, όπου Έλληνες επιστήμονες και ιδρύματα συνεργάζονται διεθνώς και παράγουν πολύτιμες μελέτες και ευρήματα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Αυτές οι συνεργασίες ενισχύουν το προφίλ της Ελλάδας στην παγκόσμια κοινότητα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Με τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, τον συντονισμό με τις πολιτικές της ΕΕ, την επικύρωση παγκόσμιων συμβάσεων, τη συμμετοχή σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες και τη συμβολή στην ακαδημαϊκή έρευνα, η Ελλάδα συνεχίζει να διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της αειφορίας στην παγκόσμια σκηνή.

Ενεργειακή νηφαλιότητα στη Σερβία

Η οικολογία στη Σερβία είναι μια σημαντική πτυχή του τρέχοντος κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού τοπίου. Πραγματοποιούνται διάφορα περιβαλλοντικά έργα σε διαφορετικά επίπεδα, από τοπικές πρωτοβουλίες έως εθνικές στρατηγικές, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση των φυσικών πόρων και τη βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.

Το σύστημα οικολογικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης στους σύγχρονους ανθρώπους. Η υψηλής ποιότητας οικολογική εκπαίδευση επιτρέπει την απαραίτητη σύνθεση γνώσεων, δεξιοτήτων και συνηθειών από τις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες. Επομένως, ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος σε κάθε χώρα είναι αναντικατάστατος. Δεδομένης της ολοένα και πιο δύσκολης οικολογικής κατάστασης στον κόσμο, της κακής σχέσης με τη φύση και της μικρής προόδου στη διατήρηση των φυσικών πόρων, η οικολογική εκπαίδευση γίνεται όλο και πιο σημαντική τόσο στη Σερβία όσο και παγκοσμίως. Όλες οι χώρες και οι εκπαιδευτικές τους πολιτικές προσπαθούν να παρέχουν την υψηλότερη δυνατή ποιότητα οικολογικής εκπαίδευσης, ενώ οι πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης συχνά δεν δίνουν σημασία στην προστασία του περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, το σύνθημα πρέπει να είναι: «Η οικονομία προτείνει, η οικολογία αποφασίζει», και όχι το αντίστροφο, όπως συμβαίνει συνήθως. Οι διαφορές στη διατήρηση της φύσης στον κόσμο είναι ορατές σε κάθε στροφή ανεπτυγμένες χώρες. Ελέγχουν το 85% του παγκόσμιου πλούτου και συνεπώς ο ρόλος τους στην προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος, αλλά σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, η Σερβία είναι έως και 25 χρόνια πίσω από τις ανεπτυγμένες χώρες.

Σε εξέλιξη βρίσκεται η διαδικασία εφαρμογής της Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε όλους τους εκπαιδευτικούς κύκλους. Ο Νόμος για το Εκπαιδευτικό Σύστημα προβλέπει την επίτευξη οικολογικής παιδείας μέσω του προγράμματος σπουδών σε όλες τις βαθμίδες και σε όλους τους εκπαιδευτικούς τομείς, δηλαδή μέσω των στόχων και των αποτελεσμάτων για όλους τους εκπαιδευτικούς κύκλους. Για τον πρώτο κύκλο, εκτός από την εισαγωγή μιας οικολογικής προσέγγισης που προβλέπει την ενσωμάτωση των αρχών μιας νέας φιλοσοφίας ζωής, της οικολογικής ηθικής και της αειφόρου ανάπτυξης στους γενικούς στόχους και αποτελέσματα, μια πρόταση για ένα μάθημα επιλογής στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος υιοθετήθηκε. Προβλέπεται επίσης μάθημα επιλογής για τους επόμενους κύκλους (σε υψηλότερο επίπεδο από τους ανθρώπους και το περιβάλλον).

Το 2009, ξεκίνησε η εκστρατεία «Καθαρίστε τη Σερβία» από το Υπουργείο Προστασίας Αριθμός έργου: 2023-I-TR01-KA220-YOU-000165777

Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, η οποία επικεντρώνεται στη μείωση της ρύπανσης, στην αύξηση της ικανότητας της βιομηχανίας ECO και στην αλλαγή των συνηθειών του κοινού. Οι στόχοι περιλαμβάνουν:

1. Μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος:

- Εξάλειψη παράνομων χωματερών
- Επίλυση προβλημάτων επικίνδυνων αποβλήτων
- Βελτίωση συστημάτων διαχείρισης απορριμμάτων

2. Επέκταση των ικανοτήτων της περιβαλλοντικής βιομηχανίας:

- Υιοθέτηση νέων κανονισμών
- Οικονομική υποστήριξη για εξοπλισμό
- Δημιουργία δημόσιας βάσης δεδομένων

3. Βελτίωση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης:

- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης
- Μεγαλύτερη προσοχή στην προστασία του περιβάλλοντος στη διδασκαλία
- Συμμόρφωση με οικολογικές αρχές σε δημόσιες εκδηλώσεις (Html <https://ekologija.gov.rs/>, 2009)

Έχουν υλοποιηθεί πολυάριθμα έργα σε όλα τα επίπεδα, με γνώμονα τόσο τον κυβερνητικό όσο και τον μη κυβερνητικό τομέα. Η εκπαίδευση οικολογικών έργων στη Σερβία καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της:

- Προστασία του περιβάλλοντος: Έργα που στοχεύουν στη διατήρηση περιοχών μέσω δραστηριοτήτων όπως η παρακολούθηση της βιοποικιλότητας, η προστασία των απειλούμενων ειδών, η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και η εκπαίδευση των επισκεπτών. (Milak, 2024)
- Διαχείριση απορριμμάτων: έργα που προωθούν την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση, την κατασκευή κέντρων ανακύκλωσης, την εκπαίδευση των πολιτών σχετικά με το διαχωρισμό των απορριμμάτων και την προώθηση της χρήσης αποικοδομήσιμων υλικών (Dobra Energija | Mreža Dobre Energije, n.d.).
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: υποστήριξη νέων τεχνολογιών και αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας (EkoSistem, 2023).
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Προγράμματα για την εκπαίδευση των πολιτών, ιδιαίτερα των νέων, σχετικά με περιβαλλοντικά θέματα μέσω διαλέξεων, εργαστηρίων, επιτόπιων επισκέψεων και εκπαιδευτικού υλικού.

- Διατήρηση των υδάτινων πόρων: έργα για τη διατήρηση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων, προστασία των υδάτινων ρευμάτων από τη ρύπανση, αναζωογόνηση των υδάτινων οικοσυστημάτων και βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης των υδάτων (Projekti I Donacije - Dečija Ekološka Akademija, 2024).

Κατά την περίοδο από τη δεκαετία του 1950 έως τη δεκαετία του 1990, τα περιβαλλοντικά ζητήματα στη Σερβία αντιμετωπιζόνταν ως ζητήματα δημόσιας υγείας, ενσωματωμένα στο νομικό σώμα της υγειονομικής και υγειονομικής εποπτείας, Radulovic (2021). Το 1991, ψηφίστηκε και τέθηκε σε ισχύ ο Νόμος για την Προστασία του Περιβάλλοντος, ξεκινώντας μια περίοδο κατά την οποία το περιβάλλον θεωρούνταν ξεχωριστή νομική οντότητα. Ωστόσο, ο νόμος αυτός απέτυχε να αντιμετωπίσει τα υπάρχοντα προβλήματα στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς δεν συνοδεύτηκε από κατάλληλες νομοθετικές πράξεις και επικουρικές πράξεις που θα ρύθμιζαν πιο διεξοδικά αυτόν τον τομέα (θέματα που σχετίζονται με την ποιότητα του αέρα, το νερό, την προστασία του θορύβου κ.λπ. η χημική διαχείριση, η διαχείριση αποβλήτων κ.λπ. απαιτούν μεμονωμένους κανονισμούς για κάθε έναν από αυτούς τους τομείς). Το 2004, εγκρίθηκε μια πολύ σημαντική νομοθετική δέσμη στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος: ο νόμος περί προστασίας του περιβάλλοντος, ο νόμος στρατηγικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ο νόμος περί εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ο νόμος για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Η εφαρμογή αυτής της δέσμης ήταν η επόμενη μεγάλη πρόκληση την περίοδο 2004 έως 2009. Η αδύναμη ικανότητα της κρατικής διοίκησης, η απροθυμία του κράτους να εφαρμόσει τους νόμους που εγκρίθηκαν, η κατάσταση της οικονομίας και η άνιση θέση όσων υποτίθεται ότι συμμορφώνονται με τις νομικές διατάξεις οι κύριοι παράγοντες που ευθύνονται για την ανεπαρκή εφαρμογή. Υποβάλλοντας υποψηφιότητα για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2009, η Δημοκρατία της Σερβίας ενέκρινε το ίδιο έτος τον Νόμο για Τροποποιήσεις και Προσθήκες στο Νόμο για την Προστασία του Περιβάλλοντος και μεγάλο αριθμό τομεακών νόμων που αντικατοπτρίζουν την πολιτική βούληση, αλλά χωρίς προηγούμενη σοβαρή ανάλυση. Αν και η υιοθέτησή τους έφερε επιθυμητές αλλαγές, εξακολουθούσαν να χαρακτηρίζονται από την έλλειψη σοβαρής λύσης στα περιβαλλοντικά προβλήματα που είχαν προκύψει, Milovanovic (2014). Οι νόμοι που εγκρίθηκαν προέβλεπαν μεγάλο αριθμό επικουρικών πράξεων εντός ενός έτους από την έκδοσή τους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διατάξεις ήταν όσο το δυνατόν ακριβέστερες και μεταβλητές. Πολλές από τις επικουρικές πράξεις εγκρίθηκαν χρόνια αργότερα και ορισμένες όχι ακόμη και σήμερα, δημιουργώντας ένα νομικό κενό που επηρέασε αρνητικά τη διαδικασία εφαρμογής.

Ενεργειακή νηφαλιότητα στην Ισπανία

Η Ισπανία βρίσκεται σε μειονεκτική κατάσταση όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση των πόρων. Η γεωγραφική θέση της Ισπανίας και η εξάρτησή της από τους τομείς του τουρισμού και των κατασκευών φέρνουν τη χώρα σε λεπτή θέση όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, με άνοδο της θερμοκρασίας και συχνά ακραία καιρικά φαινόμενα. Ως εκ τούτου, οι στρατηγικές μετριασμού για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων θεωρούνται όχι μόνο ως επιβάρυνση αλλά και ως ευκαιρία μέσω της προώθησης του τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Lara Esther, 2008). Ως εκ τούτου, μπορεί να ειπωθεί ότι στην Ισπανία υπάρχει επείγουσα ανάγκη προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας για αύξηση της ανθεκτικότητας σε ακραία κλιματικά φαινόμενα, λόγω της ευπάθειας της χώρας.

Η Ισπανία αντιμετωπίζει την πρόκληση της προώθησης της ενεργειακής απόδοσης και της μείωσης της εξάρτησης από το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο. Η γεωγραφική θέση της χώρας και η εξάρτησή της από τον τουρισμό και τις κατασκευές την καθιστούν ευάλωτη στην κλιματική αλλαγή. Η Ισπανία έχει επίσης την υψηλότερη κατανάλωση νερού στην Ευρώπη, η οποία επιδεινώνεται από τις συχνές ξηρασίες και την εντατική χρήση νερού στη γεωργία. Αυτοί οι παράγοντες υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για οικονομική κατανάλωση ενέργειας για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας σε ακραία κλιματικά φαινόμενα.

Η κατανάλωση ενέργειας της Ισπανίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο, αντιπροσωπεύοντας το 41,36% της συνολικής κατανάλωσης, ενώ οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αντιπροσωπεύουν μόνο το 15,71%. Αυτό το χαμηλό ποσοστό υιοθέτησης υπογραμμίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση σχετικά με τα οφέλη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μελέτες όπως αυτές των Sánchez-Torija, López και Nieto (2023) δείχνουν την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών εκστρατειών για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Το έργο τους EuroNET 50/50 στα σχολεία είχε ως αποτέλεσμα σημαντική μείωση στην κατανάλωση νερού, ηλεκτρισμού και θέρμανσης.

Συνοψίζοντας, αν και η Ισπανία έχει εισαγάγει πολλά μέτρα και κίνητρα για την προώθηση της αποτελεσματικής χρήσης της ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη ανάγκη για ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση. Η ευπάθεια της χώρας στην κλιματική αλλαγή και η υψηλή εξάρτησή της από μη ανανεώσιμους πόρους απαιτούν μια ολιστική προσέγγιση για την ενεργειακή απόδοση και τη βιωσιμότητα.

Στη Βαλένθια, το έργο ESMES, στο οποίο συμμετείχαν εννέα σχολεία, εκπαίδευσε μαθητές να δημιουργήσουν σχέδια δράσης για να ενθαρρύνουν ολόκληρη τη σχολική κοινότητα να αποκτήσει μεγαλύτερη περιβαλλοντική συνείδηση. Οι διαγωνισμοί και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν από έναν ιδιωτικό προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας προώθησαν ενεργειακά αποδοτικά μοντέλα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα σχολεία (Med ENI CBC, 2020). Αυτές οι πρακτικές μπορούν να επεκταθούν από τις κυβερνητικές αρχές για περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Αν και το έργο EURONET 50/50 εφαρμόστηκε σχεδόν πριν από μια δεκαετία, αυτές οι πρακτικές δεν χρησιμοποιούνται ευρέως στην καθημερινή ζωή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για μεγαλύτερη ενεργειακή ευαισθητοποίηση και μεγαλύτερες προσπάθειες για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε εκπαιδευτικά κτίρια και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα.

Υπάρχει σημαντική ανάγκη προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας μεταξύ των νέων και των παιδιών σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και κέντρα νεότητας σε όλη την Ισπανία. Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη συντονισμένων πρωτοβουλιών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με μόνο μεμονωμένα ιδρύματα να αναλαμβάνουν δράση. Ένα παράδειγμα επιτυχημένης εφαρμογής σε πανεπιστημιακό επίπεδο είναι το πιλοτικό πρόγραμμα στο Πανεπιστήμιο της Βαλένθια πριν από δύο δεκαετίες. Το πανεπιστήμιο εντόπισε πρότυπα κατανάλωσης και, αλλάζοντας τον φωτισμό και εγκαθιστώντας ηλιακή ενέργεια, κατάφερε να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας κατά 40% και τις εκπομπές CO₂ κατά 4,49 τόνους ετησίως (Gómez-Amo et al., 2004). Ωστόσο, μέχρι τον πόλεμο Ουκρανίας-Ρωσίας, δεν χορηγήθηκαν κυβερνητικά κίνητρα για τη μείωση της εξάρτησης από το φυσικό αέριο και παρόμοιους πόρους.

Η μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από μόνη της δεν εξασφαλίζει ενεργειακή απόδοση ούτε μετριάζει τις επιπτώσεις της υπερβολικής κατανάλωσης ενέργειας. Σε μεγάλες πόλεις όπως η Μαδρίτη, η κοινή χρήση αυτοκινήτου είναι δημοφιλής στους νέους και προωθείται η ηλεκτροκίνηση (ηλεκτρικά αυτοκίνητα). Οι ζώνες μηδενικών

εκπομπών εμποδίζουν τα αυτοκίνητα με υψηλές εκπομπές CO₂ να οδηγούν σε ορισμένες περιοχές. Οι νέοι Ισπανοί, σε αντίθεση με τις προηγούμενες γενιές, σχεδιάζουν όλο και περισσότερο να μην έχουν αυτοκίνητο (IOKI, 2020). Αυτό δείχνει τα κυβερνητικά μέτρα για τον περιορισμό της υπερβολικής κατανάλωσης ενέργειας και τη στροφή προς τη βιώσιμη κινητικότητα μεταξύ των νέων.

Με την πανδημία COVID-19, εισήχθη η τηλεργασία, μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας στα γραφεία. Μελέτες δείχνουν ότι η εξ αποστάσεως εργασία πλήρους απασχόλησης εξοικονομεί περισσότερη ενέργεια από τις υβριδικές ρυθμίσεις εργασίας. Αν και ο αντίκτυπος της εξ αποστάσεως εργασίας ήταν μικρότερος από τον αναμενόμενο, προώθησε την ενεργειακή απόδοση σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα (Edmond, 2020). Η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη της εξ αποστάσεως και της υβριδικής εργασίας τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα μπορεί να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση.

Ως μέρος του έργου, πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες ομάδων εστίασης για την κατανόηση των τάσεων και των αντιλήψεων των νέων σχετικά με την ενεργειακή νηφαλιότητα. Με βάση αυτά τα ευρήματα αναπτύχθηκαν συστάσεις πολιτικής. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας δείχνει ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για ευαισθητοποίηση και εκπαιδευτικούς πόρους για την προώθηση αυτών των πρακτικών στους τομείς της εκπαίδευσης και της νεολαίας στην Ισπανία. Η εξοικονόμηση ενέργειας απαιτεί μια ολιστική προσέγγιση που χρησιμοποιεί έξυπνες στρατηγικές κατανάλωσης για τη μείωση της υπερβολικής κατανάλωσης ενέργειας από άτομα και νοικοκυριά. Ως εκ τούτου, η ευαισθητοποίηση είναι ζωτικής σημασίας για την εφαρμογή τέτοιων στρατηγικών. Το έργο στοχεύει στην προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας μέσω της εκπαίδευσης νέων και εργαζομένων για νέους στην Ισπανία. Η μεθοδολογία της ομάδας εστίασης αναπτύχθηκε για να κατανοήσει τις τάσεις και τα ενδιαφέροντα των νέων που σχετίζονται με τη χρήση, την κατανάλωση και την απόδοση ενέργειας.

μεθοδολογία

Ανάλυση αναγκών και υλοποίηση ομάδων εστίασης

Η υλοποίηση του έργου σε χώρες με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης και παρουσία διαφορετικών πολιτισμικών προτύπων παρατηρήθηκε καλύτερα μέσω των απαντήσεων από τις ομάδες εστίασης.

Κατά τη διάρκεια των επιτόπιων μελετών που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο του έργου Sobriety4You, επιλέχθηκαν 20 άτομα από το νεανικό κοινό, την ομάδα εστίασης του έργου και οι ερωτήσεις που έθεσαν οι εταίροι απευθύνθηκαν στους νέους. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να διαβάσουν μια επιστολή που έγραψε ένας Ινδός αρχηγός προς τον Πρόεδρο των ΗΠΑ.

"Ο Πρόεδρος στην Ουάσιγκτον κάνει γνωστό ότι θέλει να αγοράσει τη χώρα μας. Αλλά πώς μπορεί κανείς να αγοράσει ή να πουλήσει τον ουρανό; Τη γη; Η ιδέα είναι ξένη για εμάς. Αν δεν έχουμε τη φρεσκάδα του αέρα και τη λάμψη του νερού, πώς μπορούμε να τα αγοράσουμε τότε;

Το λαμπερό νερό που ρέει στα ρυάκια και τα ποτάμια δεν είναι απλώς νερό, αλλά το αίμα των προγόνων μας. Όταν σας πουλάμε τη γη μας, πρέπει να θυμάστε ότι είναι ιερή. Κάθε

λαμπερή αντανάκλαση στα καθαρά νερά των λιμνών αφηγείται γεγονότα και αναμνήσεις στη ζωή των ανθρώπων μου. Το μουρμουρητό του νερού είναι η φωνή του πατέρα του πατέρα μου.

Τα ποτάμια είναι αδέρφια μας. Μας ξεδιψάνε. Μεταφέρουν τα κανό μας και ταΐζουν τα παιδιά μας. Επομένως, πρέπει να δείξετε στα ποτάμια την καλοσύνη που θα δείχνατε σε οποιονδήποτε άλλο αδελφό.

Καθώς σας πουλάμε τη γη μας, να θυμάστε ότι ο αέρας είναι πολύτιμος για εμάς, ότι ο αέρας μοιράζεται το πνεύμα του με όλη τη ζωή που υποστηρίζει. Ο αέρας που έδωσε στον παππού μας την πρώτη του πνοή πήρε και τον τελευταίο του αναστεναγμό. Ο άνεμος δίνει και στα παιδιά μας το πνεύμα της ζωής. Αν λοιπόν πουλήσουμε τη γη μας, πρέπει να την κρατήσετε ξεχωριστή και ιερή, ως ένα μέρος όπου μπορεί να πάει ο άνθρωπος για να γευτεί τον άνεμο που γλυκαίνει τα λουλούδια του λιβαδιού.

Θα διδάξετε στα παιδιά σας αυτό που μάθαμε εμείς στα παιδιά μας; Ότι η γη είναι η μητέρα μας; Αυτό που συμβαίνει στη γη συμβαίνει σε όλους τους γιους της γης.

Γνωρίζουμε αυτό: Η γη δεν ανήκει στον άνθρωπο, αλλά ο άνθρωπος ανήκει στη γη. Όλα τα πράγματα συνδέονται σαν το αίμα που μας ενώνει όλους. Ο άνθρωπος δεν έπλεξε τον ιστό της ζωής, είναι απλώς μια κλωστή σε αυτό. Ότι κάνει στο δίκτυο, το κάνει στον εαυτό του.» (2011, 15 Σεπτεμβρίου)

Τα θέματα και οι ερωτήσεις που συζητήθηκαν από τους συμμετέχοντες:

1. Στάσεις απέναντι στη φύση

Ερωτήσεις: Πώς καταλαβαίνετε τα λόγια αυτού του Ινδού αρχηγού; Γιατί απευθύνεται έτσι στους μελλοντικούς κατοίκους της Αμερικής; Πόσο επίκαιρα είναι τα μηνύματά του σήμερα;

2. Στάσεις απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα

Ερωτήσεις: Τι είναι οικολογία; Ποια περιβαλλοντικά θέματα είναι η προτεραιότητά σας; (π.χ. ρύπανση νερού και αέρα, κλιματική αλλαγή, πυρηνικές εγκαταστάσεις, δοκιμές και πόλεμοι, βιομηχανικά απόβλητα, υπερβολική χρήση πλαστικού, βρώμικη βιομηχανία και εξόρυξη, υπερβολική χρήση φυσικών πόρων, κάτι άλλο...) Γιατί προκύπτουν περιβαλλοντικά προβλήματα και κρίσεις;

3. Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα

Ερωτήσεις: Από ποιες πηγές λαμβάνετε προσωπικά πληροφορίες για περιβαλλοντικά θέματα; Ποια είναι τα περισσότερα και πιο κοινά και ποια τα λιγότερα; (Σχολείο, διδακτικό προσωπικό, μέσα ενημέρωσης, Διαδίκτυο, περιβαλλοντικά πολιτικά κόμματα, περιβαλλοντικές ΜΚΟ, οικογένεια, φίλοι...) Πόσο έντονα αντιπροσωπεύονταν τα περιβαλλοντικά θέματα στις σχολικές σας μέρες και σε ποια σχολικά μαθήματα; Δώστε και περιγράψτε ένα παράδειγμα καλής πρακτικής (εργαστήρια, διαλέξεις ή δράσεις) στο οποίο ένα περιβαλλοντικό ζήτημα αντιμετωπίστηκε με εντυπωσιακό τρόπο.

4. Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης

Ερωτήσεις: Πόσο καλά ενημερωμένοι είστε για τους στόχους και τις στρατηγικές της αειφόρου ανάπτυξης; Πώς καταλαβαίνετε αυτή την έννοια; Ποια είναι η σχέση μεταξύ αυτής της έννοιας και της κυρίαρχης έννοιας της οικονομικής ανάπτυξης - συμφωνούν ή αντιφάσκουν μεταξύ τους; Ποια είναι τα βασικά θέματα της έννοιας της αειφόρου ανάπτυξης;

5. Κατανόηση της έννοιας της ενεργειακής νηφαλιότητας

Ερωτήσεις: Πόσο ενημερωμένοι είστε σχετικά με τους στόχους και τις στρατηγικές της ενεργειακής νηφαλιότητας; Πώς καταλαβαίνετε αυτή την έννοια; Σχολιάστε την ακόλουθη πρόταση: Οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις είναι: εξοικονόμηση πόρων, αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση πόρων, ανακύκλωση, ενώ οι οικονομικές απαιτήσεις είναι: χρήση των πόρων αποτελεσματικά και αποτελεσματικά. Πώς αξιολογείτε τα σχέδια της πόλης σας, της περιοχής σας και της χώρας σας για τη χρήση της ενέργειας και των πόρων; Πώς εσείς προσωπικά και η οικογένειά σας χρησιμοποιείτε τους πόρους και σε ποιο βαθμό σχεδιάζετε τη χρήση και την κατανάλωσή τους;

6. Στάσεις προς τον περιορισμό των φυσικών περιουσιακών στοιχείων και πόρων

Ερωτήσεις: Προσπαθείτε να προσδιορίσετε τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ενός προϊόντος που χρησιμοποιείτε συχνά και σας αρέσει, αλλά δεν είναι απαραίτητο για τη ζωή; Από πού προέρχονται αυτές οι πρώτες ύλες και σε ποιες ποσότητες λαμβάνονται από τη φύση; Πώς θα αντιδρούσατε αν ανακοινωθεί ότι αυτές οι πρώτες ύλες έχουν εξαντληθεί και δεν υπάρχουν πλέον τρόποι παραγωγής των αγαπημένων σας προϊόντων;

7. Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους

Ερωτήσεις: Πώς συμπεριφέρεται ένα άτομο με περιβαλλοντική συνείδηση; Τι ιδιαίτερες ικανότητες έχει; Τι καθορίζει εάν αυτές οι δεξιότητες και συμπεριφορές υπάρχουν στη συμπεριφορά κάποιου; Ποιος στην κοινωνία πρέπει να λύνει περιβαλλοντικά προβλήματα: η κυβέρνηση, οι πολιτικοί, οι ειδικοί, οι οικονομολόγοι, ποιος είναι υπεύθυνος; Πόσο υψηλή είναι η προσωπική σας ευθύνη; Σε τι συνίσταται αυτή η ευθύνη; Πόσο συνειδητοποιείτε τις συνέπειες της συμπεριφοράς σας στη φύση και την κοινωνία;

8. Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνθηκών και στάσεων

Ερωτήσεις: Ποιες περιβαλλοντικές δεξιότητες χρειαζόμαστε περισσότερο; (Επιλέξτε τουλάχιστον τα τρία πιο σημαντικά και περιγράψτε τα).

Τι πρέπει να αλλάξετε μόνοι σας; Σε ποιο βαθμό είστε διατεθειμένοι να αλλάξετε και να αποκτήσετε νέες δεξιότητες ζωής-οικολογικές; Εξηγήστε γιατί.

9. Προτάσεις και συστάσεις

Ερωτήσεις: Πώς θα έμοιαζε μια νηφάλια, πιο ενεργητική ζωή παγκοσμίως; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για την επίτευξη αυτών των στόχων; Τι συστάσεις έχετε για την απόκτηση περιβαλλοντικών δεξιοτήτων;

Νέοι στην Τουρκία και ενεργειακή νηφαλιότητα

a. Βασικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες:

Οι ομάδες εστίασης αποτελούνται από 20 νέους: 9 άνδρες και 11 γυναίκες.

b. Μέθοδοι εργασίας:

Ποιοτική έρευνα μέσα από 2 ομάδες εστίασης

Αριθμός έργου: 2023-I-TR01-KA220-YOU-000165777

c. Περίληψη των απαντήσεων στις επιμέρους ερωτήσεις:

Ερώτηση 1 - Στάση απέναντι στους πόρους:

Οι απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση συνήθως περιλαμβάνουν ότι η ιδιοκτησία δεν δίνει το δικαίωμα να διαταράξει την τάξη της φύσης, ότι η γη είναι το σπίτι μας και ότι το να κατέχουμε κάτι δεν σημαίνει ότι μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε όπως θέλουμε.

Ερώτηση 2 - Στάση απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα:

Οι απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση ανέφεραν γενικά την εξάντληση των καθαρών υδάτινων πόρων και τον πυρηνικό πόλεμο ως τις κορυφαίες περιβαλλοντικές απειλές.

Ερώτηση 3 - Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα:

Σύμφωνα με τις απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση, οι συμμετέχοντες λαμβάνουν τις πληροφορίες τους για περιβαλλοντικά θέματα κυρίως από τα μέσα ενημέρωσης. Η συμβολή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (σχολεία, σχολές κ.λπ.) σε περιβαλλοντικά θέματα είναι αρκετά μικρή. Η συμβολή των μη κυβερνητικών οργανώσεων σε περιβαλλοντικά ζητήματα είναι πάνω από το μέσο όρο.

Ερώτηση 4- Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης:

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δεν είχαν ιδέα για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Όταν εξηγήσαμε την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στους συμμετέχοντες, θεώρησαν ότι η αειφόρος ανάπτυξη πρέπει να αποτελέσει τη βάση για την οικονομική ανάπτυξη στην εποχή μας. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι χώρες που αναπτύσσονται με το κυρίαρχο αναπτυξιακό μοντέλο δεν μπορούν να διατηρήσουν αυτή την ανάπτυξη.

Ερώτηση 5- Κατανόηση της έννοιας της εξοικονόμησης ενέργειας:

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είχαν περιορισμένες γνώσεις για την ενεργειακή απόδοση. Στα σχόλιά τους για την πρόταση που αναφέρεται στην ερώτηση, δήλωσαν ότι θεωρούν θετικό το γεγονός ότι η χώρα μας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε υδροηλεκτρικούς σταθμούς λόγω της εξάρτησής της από ξένη ενέργεια, αλλά ότι εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλα ελλείμματα ενεργειακής απόδοσης. Είπαν ότι προσωπικά δίνουν αρκετή προσοχή στην κατανάλωση ενέργειας.

Ερώτηση 6 - Στάση απέναντι στον περιορισμό των φυσικών αγαθών και πόρων:

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες έδωσαν το παράδειγμα των πλαστικών, τα οποία βρίσκονται σχεδόν σε όλα τα προϊόντα που χρησιμοποιούν. Γνωρίζετε ότι αυτές οι πρώτες ύλες προέρχονται από το πετρέλαιο. Πιστεύουν ότι η ποιότητα ζωής τους θα μειωθεί σημαντικά εάν ανακοινωθεί ότι δεν θα κατασκευάζονται πλέον προϊόντα που περιέχουν πλαστικά.

Ερώτηση 7 - Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους:

Οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι οι άνθρωποι με περιβαλλοντική συνείδηση θα πρέπει να είναι πιο προσεκτικοί στην κατανάλωση ενέργειας, να παράγουν λιγότερα απόβλητα και να υποστηρίζουν την ανακύκλωση. Πιστεύουν ότι η κυβέρνηση είναι ο πιο αποτελεσματικός θεσμός για την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων. Θεωρούν ότι και η κοινωνία έχει μεγάλη ευθύνη για τις προσπάθειες της κυβέρνησης να λύσει αυτό το πρόβλημα. Πιστεύουν ότι είναι υπεύθυνοι για τη δική τους κατανάλωση και ανακύκλωση ενέργειας. Δεν γνωρίζουν επαρκώς τις συνέπειες της συμπεριφοράς τους για τη φύση και την κοινωνία.

Ερώτηση 8 - Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνηθειών και στάσεων:

Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι είναι ανεπαρκείς όσον αφορά τις περιβαλλοντικές τους γνώσεις. Η περιβαλλοντική γνώση που χρειάζονται περισσότερο είναι η ευαισθητοποίηση για την ανακύκλωση, την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βιωσιμότητα. Το πιο σημαντικό σημείο που πρέπει να αλλάξει κατά τη γνώμη τους είναι η ενεργειακή νηφαλιότητα. Οι συμμετέχοντες νιώθουν έτοιμοι να αλλάξουν και να αποκτήσουν νέες οικολογικές δεξιότητες.

Ερώτηση 9 - Προτάσεις και συστάσεις:

Οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι μια πιο ενεργητική και νηφάλια ζωή δίνει περισσότερη ελπίδα για τον μελλοντικό κόσμο. Πιστεύουν ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε μελλοντικά περιβαλλοντικά προβλήματα και ότι αυτή η αντιμετώπιση θα είναι δυνατή μέσω της αποτελεσματικής εκπαίδευσης. Πιστεύουν ότι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στην περιοχή όπου εδρεύουν οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συνεργαστούν με τους νέους για να τους παρέχουν περιβαλλοντικές γνώσεις και να τους καθοδηγήσουν σε αυτά τα θέματα.

d. Συμπεράσματα ομάδας εστίασης

Η συμβολή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (σχολεία, σχολές κ.λπ.) σε περιβαλλοντικά θέματα είναι αρκετά μικρή. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είχαν περιορισμένες γνώσεις για την ενεργειακή απόδοση και τη βιώσιμη ανάπτυξη και ανεπαρκή επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς τους στη φύση και την κοινωνία. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης πιστεύουν ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε μελλοντικά περιβαλλοντικά προβλήματα και ότι αυτό θα είναι δυνατό μέσω αποτελεσματικής εκπαίδευσης.

Νεολαία στην Αυστρία και ενεργειακή νηφαλιότητα

a. Βασικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες

Το εργαστήριο της ομάδας εστίασης για το έργο Sobriety4you, το οποίο έλαβε χώρα στο Ίνσμπρουκ της Αυστρίας, περιελάμβανε μια ετερογενή ομάδα 20 νέων μεταξύ 18 και 30 ετών. Συμμετείχαν 13 γυναίκες και 7 άνδρες. Η ομάδα περιελάμβανε φοιτητές και νέους με μεταναστευτικό υπόβαθρο που εργάζονται στο Ίνσμπρουκ. Αυτός ο ποικίλος συνδυασμός φωνών παρείχε πολύτιμες πληροφορίες για τις προοπτικές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι όταν πρόκειται για ενεργειακή νηφαλιότητα. Η ενεργός συμμετοχή και η συνεισφορά τους συνέβαλαν σημαντικά στον εντοπισμό πιθανών λύσεων και στρατηγικών για την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης ενέργειας.

b. Μέθοδοι εργασίας

Το εργαστήριο Sobriety4you στο Ίνσμπρουκ πραγματοποιήθηκε σε μια τρίωρη συνεδρία με ένα μόνο διάλειμμα για καφέ. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες συζήτησαν διάφορα θέματα σχετικά με την ενεργειακή νηφαλιότητα υπό επίβλεψη. Αυτή η διαδραστική μορφή προώθησε τον ανοιχτό διάλογο και την ανταλλαγή διαφορετικών απόψεων. Οι δομημένες συζητήσεις μας παρείχαν πλούσια στοιχεία και ιδέες που μας βοήθησαν να εντοπίσουμε βασικές προκλήσεις και πιθανές στρατηγικές για την προώθηση της ενεργειακής νηφαλιότητας μεταξύ των νέων.

Αριθμός έργου: 2023-I-TR01-KA220-YOU-000165777

c. Περίληψη των απαντήσεων στις επιμέρους ερωτήσεις

Ερώτηση 1 - Στάση απέναντι στους πόρους:

Οι συμμετέχοντες έδειξαν μια ευσυνείδητη προσέγγιση στην κατανάλωση πόρων, ιδιαίτερα του νερού και των καυσίμων. Οι στρατηγικές για τη μείωση της χρήσης νερού περιλάμβαναν το κλείσιμο της βρύσης κατά το βούρτσισμα των δοντιών και την ελαχιστοποίηση της χρήσης νερού κατά το πλύσιμο των πιάτων. Ομοίως, οι συμμετέχοντες έδειξαν ότι έχουν επίγνωση του αποτυπώματος άνθρακα που σχετίζεται με την κατανάλωση καυσίμου επιλέγοντας να κάνουν ποδήλατο ή μέσα μαζικής μεταφοράς πάνω από ένα αυτοκίνητο. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες έδειξαν ότι κατανοούν τη σημασία της γνώσης της προέλευσης των τροφίμων και των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων. Επισημάνθηκαν οι προσπάθειες για τη μείωση των προσωπικών αποτυπωμάτων άνθρακα, όπως: Β. ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης κρέατος και επιλογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ερώτηση 2 - Στάσεις απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα:

Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι υπάρχει περιβαλλοντική κρίση, αναφέροντας επιστημονικά στοιχεία και παρατηρήσιμες αλλαγές στα κλιματικά πρότυπα ως βασικούς παράγοντες. Οι ανησυχίες σχετικά με το λιώσιμο των παγετώνων, τις υψηλότερες θερμοκρασίες και την αλλαγή των καιρικών συνθηκών υπογράμμισαν την επείγουσα αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων. Οι συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη για άμεση δράση σε ατομικό, κυβερνητικό και βιομηχανικό επίπεδο για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων.

Ερώτηση 3 - Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα:

Οι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι η απεικόνιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων από τα μέσα ενημέρωσης είναι περιστασιακά εντυπωσιακή, αλλά αναγνώρισαν τον ρόλο της στην ευαισθητοποίηση. Η επίσημη εκπαίδευση σε θέματα οικολογίας και περιβάλλοντος αξιολογήθηκε ως περιορισμένη. Οι συμμετέχοντες βασίστηκαν σε εξωσχολικές δραστηριότητες, όπως ο εθελοντισμός με ΜΚΟ και η συμμετοχή σε περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες, για να συμπληρώσουν τις γνώσεις τους.

Ερώτηση 4- Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης:

Αειφορία, τόνισαν την ανάγκη για αλλαγές για την εξισορρόπηση της οικονομικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι προτάσεις περιλάμβαναν επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ρυθμιστικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα και την προώθηση βιώσιμων καταναλωτικών προτύπων.

Ερώτηση 5- Κατανόηση της έννοιας της ενεργειακής νηφαλιότητας:

Η ενεργειακή νηφαλιότητα ήταν ένα κεντρικό θέμα, με τους συμμετέχοντες να διέφεραν ως προς το επίπεδο εξοικείωσής τους με αυτήν την έννοια. Ενώ ορισμένοι συμμετέχοντες συσχέτισαν τον όρο με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, άλλοι τον είδαν ως μια ευρύτερη προσέγγιση που περιλαμβάνει βιώσιμες επιλογές τρόπου ζωής. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν γύρω από ενεργειακά αποδοτικές πρακτικές, όπως η μόνωση και η ελαχιστοποίηση του πλαστικού μιας χρήσης, καθώς και οι αλλαγές συμπεριφοράς για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα.

Ερώτηση 6 - Στάση απέναντι στον περιορισμό των φυσικών αγαθών και πόρων:

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την προθυμία τους να υιοθετήσουν πρακτικές για τη μείωση των απορριμμάτων και την προστασία των φυσικών πόρων. Οι στρατηγικές περιελάμβαναν

τη δωρεά ή την ανακύκλωση παλαιών επίπλων, τη μείωση της σπατάλης τροφίμων μέσω της συνειδητής κατανάλωσης και την εφαρμογή των αρχών της Μείωσης, Επαναχρησιμοποίησης και Ανακύκλωσης.

Ερώτηση 7 - Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους:

Όταν εξετάζεται η προσωπική ευθύνη για το περιβάλλον, η πολυπλοκότητα των μεμονωμένων ενεργειών σε ένα ευρύτερο δομικό πλαίσιο έγινε σαφής. Ενώ οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν τη σημασία των ατομικών προσπαθειών, τόνισαν επίσης την ανάγκη για συστημικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών κανονισμών και της εταιρικής λογοδοσίας, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Ερώτηση 8 - Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνηθειών και στάσεων:

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την προθυμία τους να αλλάξουν τη συμπεριφορά και τις συνήθειές τους για την προστασία του περιβάλλοντος, αναφέροντας κίνητρα όπως η ευαισθητοποίηση για το θέμα, η μείωση των προσωπικών αποτυπωμάτων άνθρακα και η συνηγορία για αλλαγή πολιτικής.

Ερώτηση 9 - Προτάσεις και συστάσεις:

Οι προτάσεις για την αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μεταξύ των νέων περιελάμβαναν εκπαίδευση για την κλιματική παιδεία και υποστήριξη για πρωτοβουλίες που ηγούνται των νέων.

d. Συμπεράσματα ομάδας εστίασης

Οι συμμετέχοντες επέδειξαν μια συνειδητή προσέγγιση στην κατανάλωση πόρων, ιδιαίτερα του νερού και των καυσίμων, και τόνισαν τη σημασία της γνώσης της προέλευσης των τροφίμων και την επείγουσα ανάγκη για δράση σε ατομικό, κυβερνητικό και βιομηχανικό επίπεδο. Η επίσημη εκπαίδευση σε θέματα οικολογίας και περιβάλλοντος θεωρείται περιορισμένη και οι συμμετέχοντες βασίστηκαν σε εξωσχολικές δραστηριότητες όπως η συμμετοχή σε μη κυβερνητικές οργανώσεις και η συμμετοχή σε περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες για να συμπληρώσουν τις γνώσεις τους. Ενώ οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν τη σημασία των ατομικών προσπαθειών, τόνισαν επίσης την ανάγκη για συστημική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών κανονισμών και της εταιρικής λογοδοσίας.

Οι νέοι στην Ελλάδα και Ενεργειακή νηφαλιότητα

a. Βασικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες:

Η ομάδα μελέτης πραγματοποιήθηκε με 20 συμμετέχοντες: νέους, εργαζόμενους σε νέους, φοιτητές και εκπαιδευτές.

b. Μέθοδοι εργασίας:

Πραγματοποιήθηκαν δύο ομάδες εστίασης για να διερευνηθούν οι αντιλήψεις, οι στάσεις και τα κενά γνώσης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τη δράση για το κλίμα. Οι συμμετέχοντες συμμετείχαν σε συζητήσεις, δραστηριότητες και προβληματισμούς για να

εμβαθύνουν την κατανόησή τους για περιβαλλοντικά ζητήματα και να προσδιορίσουν τις ανάγκες μάθησης και κατάρτισης σε αυτόν τον τομέα.

c. Περίληψη των απαντήσεων στις επιμέρους ερωτήσεις:

Ερώτηση 1 - Στάση απέναντι στους πόρους:

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την προθυμία τους να διατηρήσουν τους φυσικούς πόρους. Τόνισαν τη σημασία της βιώσιμης διαχείρισης και την ανάγκη για ισορροπημένη χρήση για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διαθεσιμότητας. Πολλοί εξέφρασαν την ανησυχία τους για την υπερεκμετάλλευση και τόνισαν τη σημασία των μέτρων διατήρησης και της ανάπτυξης ανανεώσιμων πόρων. Συμφωνήθηκε ότι τόσο οι τεχνολογικές καινοτομίες όσο και η παραδοσιακή γνώση θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αποτελεσματική διαχείριση των πόρων.

Ερώτηση 2 - Στάσεις απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα:

Τονίστηκε η σημασία της κριτικής σκέψης στην αξιολόγηση περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η κριτική σκέψη ήταν ένα επαναλαμβανόμενο θέμα στις συζητήσεις. Οι συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη αντιμετώπισης περιβαλλοντικών προβλημάτων με αναλυτική αυστηρότητα και ανοιχτό μυαλό. Τόνισαν τη σημασία της αμφισβήτησης των υποθέσεων, της αμφισβήτησης των προκαταλήψεων και της δημιουργικής σκέψης για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων σε περίπλοκα περιβαλλοντικά προβλήματα. Τα ακόλουθα θέματα επισημάνθηκαν ως τα πιο σημαντικά: κλιματική αλλαγή, απώλεια βιοποικιλότητας και κατάλληλη ανάπτυξη. Οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν ότι τα κλιματικά ζητήματα είναι αλληλένδετα και υποστήριξαν μια ολιστική προσέγγιση της δράσης για το κλίμα. Αντί να δίνουν προτεραιότητα σε ένα συγκεκριμένο κλιματικό ζήτημα έναντι ενός άλλου, τόνισαν τη σημασία της ταυτόχρονης αντιμετώπισης πολλών περιβαλλοντικών ζητημάτων και την προσαρμογή λύσεων στο πλαίσιο και τις ανάγκες των διαφορετικών κοινοτήτων.

Ερώτηση 3 - Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα:

Ο ρόλος της εκπαίδευσης: Η εκπαίδευση αναφέρθηκε ως ισχυρό εργαλείο για την προώθηση της δράσης για το κλίμα και της βιωσιμότητας. Οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να διαδραματίσουν πιο κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη ατόμων με γνώσεις για το κλίμα, εξοπλισμένα με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και τη συμβολή σε λύσεις.

Ερώτηση 4 - Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης:

Οι συμμετέχοντες είχαν μια γενική κατανόηση της βιώσιμης ανάπτυξης ως έννοιας που περιλαμβάνει οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις. Το αναγνώρισαν ως μια ολιστική προσέγγιση που στοχεύει στην κάλυψη των τρεχουσών αναγκών χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες. Ωστόσο, εντοπίστηκε ένα κενό στη βαθύτερη κατανόηση, ιδίως όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή και τις συγκεκριμένες δυνατότητες εφαρμογής σε διαφορετικούς τομείς.

Ερώτηση 5 - Κατανόηση της έννοιας της ενεργειακής νηφαλιότητας:

Παρά το ακαδημαϊκό τους υπόβαθρο, πολλοί συμμετέχοντες έδειξαν κενά στην κατανόηση της βασικής περιβαλλοντικής ορολογίας και εννοιών. Όροι όπως «οικολογία», «αιεφόρος ανάπτυξη», «κλιματική αλλαγή» και «ενεργειακή νηφαλιότητα» δεν ήταν γνωστοί σε όλους,

υπογραμμίζοντας την ανάγκη για βασική εκπαίδευση στην περιβαλλοντική επιστήμη και την αειφορία.

Ερώτηση 6 - Στάση απέναντι στον περιορισμό των φυσικών αγαθών και πόρων:

Οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν την πεπερασμένη φύση των φυσικών πόρων και εξέφρασαν την αίσθηση του επείγοντος για τη διατήρησή τους. Υπήρξε συμφωνία ότι η χρήση των φυσικών πόρων πρέπει να περιοριστεί για να αποφευχθεί η εξάντλησή τους. Οι συζητήσεις αντικατόπτριζαν την αναγνώριση της σημασίας της βιώσιμης κατανάλωσης και την ανάγκη ανάπτυξης πολιτικών που προάγουν τη δίκαιη πρόσβαση στους πόρους διασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρησή τους για τις μελλοντικές γενιές.

Ερώτηση 7 - Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους:

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν διαφορετικές απόψεις σχετικά με την ευθύνη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Ενώ ορισμένοι τόνισαν τον ρόλο των κυβερνήσεων και των διεθνών συμφωνιών στην εφαρμογή αλλαγών πολιτικής και κανονισμών, άλλοι τόνισαν τη σημασία των ατομικών ενεργειών και των προσωπικών επιλογών του τρόπου ζωής που συμβάλλουν στην επίλυση του προβλήματος.

Ερώτηση 8 - Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνηθειών και στάσεων:

Οι συμμετέχοντες έδειξαν μεγάλη προθυμία να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αλλάξουν τη συμπεριφορά και τη στάση τους απέναντι στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Εξέφρασαν την επιθυμία να είναι πιο ενημερωμένοι και προορατικοί στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή και να υιοθετήσουν πρακτικές που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα. Αυτό περιλάμβανε την προθυμία συμμετοχής σε κατάρτιση, εργαστήρια και εκπαιδευτικά προγράμματα που επικεντρώνονται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με τη δράση για το κλίμα και τη βιώσιμη διαβίωση.

Ερώτηση 9 - Προτάσεις και συστάσεις:

Παρότρυνση για δράση: Η ομάδα μελέτης ολοκλήρωσε με ένα κάλεσμα για δράση για περισσότερες επενδύσεις σε προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και κλιματικής παιδείας. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν τον επείγοντα χαρακτήρα της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και τόνισαν τον ρόλο της εκπαίδευσης στην κινητοποίηση συλλογικής δράσης και στην προώθηση μιας κουλτούρας βιωσιμότητας.

d. Συμπεράσματα ομάδας εστίασης

Συνολικά, η ομάδα μελέτης παρείχε πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις ανάγκες μάθησης και κατάρτισης των φοιτητών πανεπιστημίου στον τομέα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Εξαλείφοντας τα κενά γνώσης, προωθώντας την κριτική σκέψη και ενισχύοντας το αίσθημα ευθύνης και δράσης, η περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει τη δυνατότητα να ενδυναμώσει τα άτομα να διαμορφώσουν ενεργά τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Η συνεργασία μεταξύ σχολείων, τοπικών κοινοτήτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και κυβερνητικών φορέων μπορεί να προσφέρει πολύτιμους πόρους, τεχνογνωσία και υποστήριξη για έργα και δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Τα έργα σε κοινοτικό επίπεδο, οι περιβαλλοντικές εκστρατείες και οι εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης του κοινού μπορούν να προωθήσουν τη συλλογική δράση και την περιβαλλοντική ευθύνη μεταξύ των μαθητών και του ευρύτερου κοινού.

Οι νέοι στη Σερβία και Ενεργειακή νηφαλιότητα

a. Βασικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες

Συνολικά 20 νέοι συμμετείχαν στις δύο ομάδες εστίασης, 11 κορίτσια και 9 αγόρια. Όλοι οι συμμετέχοντες είναι νέοι που αποφοιτούν από το σχολείο, είναι σε νόμιμη ηλικία και διαφέρουν ως προς τα εκπαιδευτικά προφίλ που παρακολουθούν και κατά φύλο. Όλοι τους φοιτούν σε σχολεία στην περιοχή της πόλης Kragujevac, οι περισσότεροι από αυτούς ζουν επίσης στο Kragujevac, ενώ κάποιοι (τρεις) συμμετέχοντες προέρχονται από μικρότερες πόλεις γύρω από το Kragujevac.

b. Μέθοδοι εργασίας

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου, δύο ομάδες εστίασης πραγματοποιήθηκαν στη Σερβία, στην πόλη Kragujevac. Με βάση τις συζητήσεις των συμμετεχόντων για τα θέματα και τις ερωτήσεις, πραγματοποιήθηκε μια ποιοτική ανάλυση των απαντήσεων και των στάσεων τους.

c. Περίληψη των απαντήσεων στις επιμέρους ερωτήσεις:

Ερώτηση 1 - Στάση απέναντι στους πόρους:

Ο σύγχρονος άνθρωπος πιστεύει ότι είναι ο κύριος της φύσης και συμπεριφέρεται ανάλογα: πιστεύει ότι μπορεί να την ελέγξει, μπορεί να την πουλήσει και να την αγοράσει. Έτσι, περίπου οι μισοί από τους συμμετέχοντες πίστευαν ότι τα λόγια του Ινδού αρχηγού εξακολουθούν να είναι επίκαιρα σήμερα, μια έκκληση προς τους σύγχρονους ανθρώπους να αλλάξουν τη στάση τους απέναντι στη φύση και να δώσουν περισσότερη προσοχή σε αυτήν, ενώ οι υπόλοιποι συμμετέχοντες πίστευαν ότι οι ινδικές αντιλήψεις είναι ακατανόητες άνθρωποι σήμερα, ειδικά λόγω των διαφορετικών αξιών αυτού του πολιτισμού.

Ερώτηση 2 - Στάσεις απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα:

Όλοι οι μαθητές έδειξαν επίγνωση της οικολογίας και των προβλημάτων της. Διαπιστώθηκε διαφορά στη γνώση μεταξύ των μαθητών που έλαβαν μαθήματα STEM στο γυμνάσιο, καθώς ήταν σε θέση να ορίσουν τον όρο με μεγαλύτερη ακρίβεια και να διατυπώσουν βασικά οικολογικά ζητήματα. Τα σημαντικότερα οικολογικά προβλήματα για τους συμμετέχοντες και στις δύο ομάδες είναι: η ρύπανση του νερού και του αέρα, η διατάραξη της ισορροπίας στη φύση και η κλιματική αλλαγή. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην ομάδα εστίασης πιστεύει ότι οι άνθρωποι είναι υπεύθυνοι για την εμφάνιση οικολογικών κρίσεων και προβλημάτων.

Ερώτηση 3 - Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα:

Οι νέοι ενημερώνονται κυρίως για περιβαλλοντικά θέματα μέσω του Διαδικτύου. Επισήμανε την επιρροή ορισμένων δημοφιλών κοινωνικών δικτύων στις στάσεις και τη συμπεριφορά των νέων σύμφωνα με τις περιβαλλοντικές τάσεις - για παράδειγμα, τη χρήση του λεγόμενου βίγκαν μακιγιάζ. Η μία ομάδα αρνήθηκε τον ρόλο των σχολείων, ενώ η άλλη ανέφερε τα σχολεία ως σημαντική πηγή πληροφοριών. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν ανήκει σε περιβαλλοντική οργάνωση ή πολιτικό κόμμα. Συμμετείχαν μόνο σε οργανωμένες περιβαλλοντικές δραστηριότητες στο δημοτικό σχολείο. Ένας μαθητής ανέφερε την οικογένεια και ένας άλλος ανέφερε την τηλεόραση ως πηγή πληροφοριών για περιβαλλοντικά ζητήματα.

Ερώτηση 4 - Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης:

Λίγοι συμμετέχοντες είχαν ακούσει για την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και μόνο ένας από τους συμμετέχοντες πρόσφερε δοκιμαστικά μια εξήγηση. Η πλειοψηφία συμφώνησε ότι είναι δυνατός ο συμβιβασμός οικολογικών και οικονομικών στόχων μέσα σε μια κοινότητα, ακόμη κι αν μπορεί να φαίνονται αντιφατικοί με την πρώτη ματιά. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, το κράτος θα πρέπει να διαδραματίσει βασικό ρόλο σε αυτή την ευθυγράμμιση. Η αναφορά της λέξης «πολιτική» πυροδότησε αρνητικούς συσχετισμούς μεταξύ ορισμένων συμμετεχόντων, κάτι που δεν είναι ασυνήθιστο και οδηγεί τους νέους στη Σερβία να υιοθετήσουν έναν απολιτικό τρόπο ζωής.

Ερώτηση 5 - Κατανόηση της έννοιας της ενεργειακής νηφαλιότητας:

Οι απαντήσεις από όλους τους συμμετέχοντες και στις δύο ομάδες ήταν ομόφωνες: κανείς δεν είχε ακούσει για τον όρο «ενεργειακή νηφαλιότητα» ούτε ήξερε τι σήμαινε. Αφού κατανόησαν το νόημα, οι συμμετέχοντες πρότειναν να μεταφραστεί ο όρος στα σερβικά: *energetska savesnost* (εξοικονόμηση ενέργειας). Σχολίασαν τη νηφαλιότητα ως μια μορφή αποταμίευσης, παραίτησης από ορισμένες ανάγκες και αντικατάστασης μέσων για την ικανοποίηση των αναγκών. Αυτό το σύνθημα προκάλεσε τώρα βαθύτερο προβληματισμό, έτσι ώστε ορισμένοι από τους ερωτηθέντες πίστευαν ότι οι απαιτήσεις της οικολογίας και της οικονομικής ευημερίας ήταν ασυμβίβαστες, ενώ άλλοι πίστευαν ότι θα μπορούσαν να συμφιλιωθούν, και πάλι με τη βοήθεια του κράτους. Οι συμμετέχοντες γενικά δεν είναι ενημερωμένοι για τις δράσεις και τα σχέδια που εφαρμόζουν το κράτος και οι τοπικές αρχές στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ερώτηση 6 - Στάση απέναντι στον περιορισμό των φυσικών αγαθών και πόρων:

Θα ήταν δύσκολο να προσαρμοστούν στη ζωή εάν τα αγαπημένα τους προϊόντα δεν κατασκευάζονταν πλέον. Πιστεύουν ότι αυτή δεν είναι απλώς η γνώμη τους, αλλά ότι οι νέοι δεν είναι έτοιμοι να εγκαταλείψουν τις ανέσεις της σύγχρονης ζωής. Προτιμούν την άμεση ευχαρίστηση και δεν σκέφτονται τον αντίκτυπο ενός τέτοιου τρόπου ζωής στη φύση. Καταλαβαίνουν επίσης ότι πρέπει να προσαρμοστούν στην αλλαγή όπως συμβαίνει. Δεν είναι σε θέση να ποσοτικοποιήσουν τις ποσότητες πρώτων υλών που απαιτούνται για την παγκόσμια παραγωγή του αγαπημένου τους προϊόντος.

Ερώτηση 7 - Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους:

Το προφίλ ενός ατόμου με περιβαλλοντική συνείδηση περιλαμβάνει τις ακόλουθες ιδιότητες και δεξιότητες: ανακυκλώνει ό,τι είναι δυνατό και το έχει κάνει συνήθεια, ξέρει πώς να παίρνει αποφάσεις φιλικές προς το περιβάλλον, είναι αποφασιστικό στην εφαρμογή αυτών των αποφάσεων, είναι πρόθυμος να μάθει, είναι πρόθυμος να αλλάξει τις συνήθειές του όταν είναι απαραίτητο, το να είσαι πρόθυμος να επενδύσεις περισσότερο χρόνο για να ολοκληρώσεις μια εργασία με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, να μην φοβάσαι να ενεργείς διαφορετικά από τους άλλους και να μην σε ενοχλούν οι αντιδράσεις των άλλων (π.χ. γελοιοποίηση), δεν είναι εγωιστικό, καταδικάζει το Η παράλογη και σκληρή θανάτωση ζώων, καταδικάζει τις δοκιμές προϊόντων σε ζώα και τη σκληρή μεταχείριση των ζώων, καλλιεργεί την αγάπη για τους άλλους ανθρώπους, τα άλλα έμβια όντα και τη φύση στο σύνολό της. Η συνειδητοποίηση αυτών των χαρακτηριστικών θα πρέπει να περιλαμβάνει την οικογένεια, το σχολείο, τα μέσα ενημέρωσης και το κράτος. Το επίκεντρο είναι το κράτος και οι αρχές του. Οι συμμετέχοντες ανέλαβαν σε μεγάλο βαθμό τη δική τους ευθύνη για την κατάσταση του φυσικού μας περιβάλλοντος. Ένας συμμετέχων πιστεύει ότι η κύρια ευθύνη ανήκει στις μεγάλες εταιρείες.

Ερώτηση 8 - Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνηθειών και στάσεων:

Οι πιο σημαντικές ιδιότητες και δεξιότητες είναι: διάθεση για απόκτηση νέων γνώσεων και συνηθειών, ανιδιοτέλεια, υπευθυνότητα απέναντι στους άλλους και τη φύση. Η αλλαγή των ανθρώπων θα πρέπει να περιλαμβάνει την απόρριψη κάθε μορφής απληστίας, απολιτικών συμπεριφορών, ντροπής, φόβου, απάθειας και ανευθυνότητας. Αν και γενικά κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι νέοι δεν είναι έτοιμοι να αλλάξουν, κατά τη διάρκεια της συζήτησης πρότειναν ορισμένα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν στην πόλη Kragujevac: προώθηση και δημιουργία συνθηκών για φιλικές προς το περιβάλλον αστικές συγκοινωνίες, Ενδυνάμωση της χρήσης δωρεάν χάρτινων σακουλών στην καταστήματα, επιβραβεύοντας τους συμμετέχοντες σε οικολογικές δράσεις.

Ερώτηση 9 - Προτάσεις και συστάσεις:

Κάλεσαν για ενίσχυση του ακτιβισμού των νέων στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επιπλέον, οι νέοι θα πρέπει να εκπαιδεύονται για να ευαισθητοποιήσουν και να αλλάξουν τις συνήθειές τους για τη διατήρηση των φυσικών πόρων.

d. Συμπεράσματα ομάδας εστίασης

Οι συμμετέχοντες έδειξαν υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης για περιβαλλοντικά θέματα. Αναγνώρισαν τις διαφορές μεταξύ των αξιών των προηγούμενων πολιτισμών που ήταν σε άμεση επαφή με τη φύση και των αξιών της σύγχρονης δυτικής κοινωνίας. Αναγνώρισαν ότι οι αλλαγές ήταν απαραίτητες στη συμπεριφορά του σύγχρονου ανθρώπου απέναντι στη φύση.

Οι απαντήσεις τους έδειξαν ότι το Διαδίκτυο και όχι το σχολείο έχει τη μεγαλύτερη επιρροή στην απόκτηση γνώσεων και στη διαμόρφωση στάσεων για περιβαλλοντικά ζητήματα. Αυτό θα πρέπει να είναι ένα μήνυμα προς το σχολικό σύστημα να βελτιώσει τον ρόλο του στην εκπαίδευση των νέων χρησιμοποιώντας πιο ελκυστικές μεθόδους.

Οι νέοι αναγνωρίζουν την ευθύνη τους για τα περιβαλλοντικά προβλήματα και απευθύνουν έκκληση στην πολιτεία να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για έναν οικολογικά αποδεκτό τρόπο ζωής. Έδειξαν έλλειψη γνώσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εξοικονόμηση ενέργειας, υποδεικνύοντας την ανάγκη για εκπαίδευση σε αυτόν τον τομέα. Αν και δεν είναι έτοιμοι να εγκαταλείψουν τις ανέσεις της σύγχρονης ζωής, είναι έτοιμοι να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους, να μάθουν και να αναπτύξουν το αίσθημα ευθύνης.

Η συμμετοχή στις ομάδες εστίασης οδήγησε σε αλλαγές και αποκρυστάλλωση των απόψεων των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια των συζητήσεων. Υπό αυτή την έννοια, οι στόχοι του έργου των ομάδων εστίασης επιτεύχθηκαν πλήρως.

Οι νέοι στην Ισπανία και Ενεργειακή νηφαλιότητα

a. Βασικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν 20 νέοι (13 γυναίκες, 7 άντρες).

b. Μέθοδοι εργασίας:

Οι ομάδες εστίασης πραγματοποιήθηκαν δύο φορές, η καθεμία με 10 νέους τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2024 στην Αλμερία της Ισπανίας, στα ισπανικά.

c. Zusammenfassung der Antworten auf die einzelnen Fragen:

Ερώτηση 1 - Στάση απέναντι στους πόρους:

Όσον αφορά τους πόρους που εντόπισαν οι νέοι, οι απαντήσεις τους διέφεραν, συμπεριλαμβανομένου του νερού, του ξύλου και της γης. Έδωσαν παραδείγματα μείωσης της χρήσης πόρων και τόνισαν την ανάγκη μείωσης της κατανάλωσης για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων. Οι ιδέες τους προτείνουν την εσωτερίκευση της βιώσιμης χρήσης των πόρων προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η κατανάλωση. Τρεις συμμετέχοντες τόνισαν ιδιαίτερα το νερό ως τον πιο σημαντικό πόρο της ζωής και τόνισαν ότι η προστασία του είναι απαραίτητη για την παροχή τροφής και τη διατήρηση ενός καθαρού περιβάλλοντος.

Η έννοια της επαναχρησιμοποίησης αναφέρθηκε επίσης και στις δύο ομάδες εστίασης. Οι νέοι έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των ευκαιριών μείωσης της κατανάλωσης νερού από το αναμενόμενο. Η ξηρασία και η κατανάλωση νερού θεωρούνται σημαντικά προβλήματα στην Ισπανία, κάτι που αναγνωρίζεται και από τους νέους. Δεν υπήρχαν αντικρουόμενες απόψεις σχετικά με την κατανάλωση νερού και τη χρήση των φυσικών πόρων. Πρότειναν επίσης την τεχνολογία θαλασσινού νερού ως λύση στην ξηρασία.

Τέλος, οι νέοι γνωρίζουν την πεπερασμένη φύση των πόρων και πιστεύουν ότι υπάρχουν λύσεις για να ξεπεραστούν αυτές οι προκλήσεις. Ωστόσο, είπαν ότι για τους περισσότερους νέους, η «άνεση» συχνά υπερισχύει της «κλιματικής αλλαγής», υπογραμμίζοντας ένα βασικό ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων.

Ερώτηση 2 - Στάση απέναντι σε περιβαλλοντικές κρίσεις και προβλήματα:

Η Ισπανία έχει αντιμετωπίσει ακραίες περιβαλλοντικές επιπτώσεις τις τελευταίες δεκαετίες, όπως αμμοθύελλες και υψηλές θερμοκρασίες, με αποτέλεσμα θανάτους και προβλήματα υγείας. Αυτά τα γεγονότα επηρέασαν επίσης τις εποχικές αλλαγές, οδηγώντας σε προβλήματα γεωργικής και επισιτιστικής ασφάλειας. Οι νέοι γνωρίζουν αυτά τα προβλήματα. Ένας συμμετέχων αναγνώρισε ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα είναι πιο πιθανό να έχουν μακροπρόθεσμο αντί βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στην κοινωνία, τις συνήθειες και την άνεση, ακόμα κι αν δεν ενδιαφέρεται για αυτά.

Γνωρίζουν επίσης το ζήτημα της περιβαλλοντικής ρύπανσης πέρα από την κατανάλωση ενέργειας και σημειώνουν ότι η ρύπανση επηρεάζει όχι μόνο τοπικές ή περιφερειακές περιοχές, αλλά παγκοσμίως. Αυτό είναι ιδιαίτερα σαφές σε μεγάλες πόλεις όπως η Μαδρίτη, όπου η ποιότητα του αέρα υπερβαίνει τα όρια του ΠΟΥ και ως εκ τούτου εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία. Ένας συμμετέχων ανέφερε τις ορατές επιπτώσεις της ρύπανσης.

Επιπλέον, οι αμμοθύελλες με βροχή, που φέρνουν μολυσμένο αέρα, προκαλούν συχνά αναστάτωση στις πόλεις και επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα του αέρα και την καθημερινή ζωή. Οι απαντήσεις των νέων δείχνουν ότι έχουν επίγνωση των τοπικών περιβαλλοντικών κρίσεων, αλλά έχουν λιγότερη κατανόηση των παγκόσμιων προβλημάτων της κλιματικής αλλαγής. Μπορούν να συγκρίνουν τις αλλαγές από την παιδική τους ηλικία με το σήμερα, δίνοντάς τους μια εικόνα για τις προκλήσεις της κοινότητας.

Ερώτηση 3 - Πηγές γνώσεων και πληροφοριών για περιβαλλοντικά θέματα:

Οι νέοι ανέφεραν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις διαδικτυακές εφημερίδες ως τις κύριες πηγές πληροφόρησής τους για περιβαλλοντικά ζητήματα. Ωστόσο, επεσήμαναν την πιθανή κακή χρήση του διαδικτύου και την παραπληροφόρηση. Τόνισαν την έλλειψη αξιόπιστων πηγών και ζήτησαν εκστρατείες ευαισθητοποίησης για να αποφευχθεί η σύγχυση σχετικά με τη ρύπανση και τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Δεν υπάρχουν επίσημα δίκτυα στη χώρα που να ενημερώνουν και να παρακινούν τους νέους για περιβαλλοντικά θέματα. Είναι απαραίτητο να αυξηθεί η προβολή των αξιόπιστων πληροφοριών. Η δυσπιστία στην πληροφόρηση στα κοινωνικά δίκτυα και στο Διαδίκτυο είναι υψηλή λόγω της ανεπαρκούς γνώσης των τοπικών προβλημάτων. Μόνο ένας συμμετέχων συμμετείχε σε περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες αλλά δεν ήταν σίγουρος για τον αντίκτυπο. Τόνισαν την ανάγκη για μηχανισμούς που θα δίνουν τη δυνατότητα στους νέους να εκφράσουν τις ανησυχίες τους και να κινητοποιηθούν αποτελεσματικά.

Ερώτηση 4- Κατανόηση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης:

Όταν ρωτήθηκαν για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), οι νέοι συσχέτισαν τη βιωσιμότητα με την οικονομική ανάπτυξη. Εξέφρασαν σκεπτικισμό ότι οι ΣΒΑ θα μπορούσαν να επιτευχθούν σύντομα λόγω της εταιρικής απληστίας και της έλλειψης κερδών, αναφέροντας τους ηλιακούς συλλέκτες ως παράδειγμα όπου οι εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας θα έχαναν έσοδα. Αυτό υποδηλώνει ότι δεν πιστεύουν στον αντίκτυπο των ΣΒΑ και τους βλέπουν ως οικονομικούς και όχι ως στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης, δεν βρίσκουν τους ΣΒΑ φιλικούς ή κατανοητούς για τη νεολαία, καθώς τους συνδέουν με την οικονομική ανάπτυξη και όχι με κοινωνικές, πολιτιστικές ή πολιτικές πτυχές.

Ερώτηση 5- Κατανόηση της έννοιας της ενεργειακής νηφαλιότητας:

Οι νέοι αγνοούν εντελώς την έννοια της ενεργειακής νηφαλιότητας ως ορολογίας. Κατά τη διάρκεια των δύο συνεδριών ομάδων εστίασης, συχνά μπέρδεψαν τα θέματα της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας. Για το λόγο αυτό έδωσαν παραδείγματα εξοικονόμησης ενέργειας και έξυπνης κατανάλωσης. Συζήτησαν τις διαφορές μεταξύ των χωρών και της Ισπανίας δίνοντας έμφαση στις πρακτικές ανακύκλωσης. Πιστεύουν στη δυνατότητα εφαρμογής ορισμένων μέτρων στην Ισπανία και ενδιαφέρονται πολύ να το πράξουν, αλλά είναι απαραίτητο να ευαισθητοποιηθεί σε κρατικό επίπεδο για την εφαρμογή τέτοιων μέτρων. Οι νέοι προσπαθούν να αποφύγουν τη ζώνη άνεσής τους προκειμένου να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συμπεριφοράς τους.

Ερώτηση 6 - Στάση απέναντι στον περιορισμό των φυσικών αγαθών και πόρων:

Και στις δύο συνεδρίες ομάδων εστίασης, οι νέοι συμφώνησαν με τη μείωση της κατανάλωσης φυσικών αγαθών και πόρων καθώς τα θεωρούν ως «πόρους ζωής». Υπό αυτή την έννοια, έδωσαν παραδείγματα των κινήτρων που έχει θέσει η ισπανική κυβέρνηση για να καταδείξει πώς αυτό λειτουργεί στην πραγματικότητα. Επιπλέον, θα υπάρξουν μέτρα για την προώθηση των φυσικών πόρων και των πόρων για την επίλυση προβλημάτων στις κοινότητες.

Ένας νεαρός δήλωσε ότι τα περιβαλλοντικά ζητήματα δεν σχετίζονται πολύ με την καθημερινή του ζωή και τις περισσότερες φορές με τους άλλους επειδή βλέπουν τον αντίκτυπο των περιβαλλοντικών θεμάτων στη ζωή τους όχι άμεσα αλλά έμμεσα. Αυτή η τάση είναι ευρέως διαδεδομένη στους Ισπανούς νέους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα περιβαλλοντικά ζητήματα βρίσκονται σε δεύτερη μοίρα από άλλα.

Ερώτηση 7 - Προσωπική και συλλογική ευθύνη για τους φυσικούς πόρους:

Οι νέοι δεν πιστεύουν στη συλλογική ευθύνη για τη μείωση της κατανάλωσης φυσικών πόρων ή τον περιορισμό της δικής τους κατανάλωσης. Ισχυρίζονται ότι υπάρχει ευρεία άγνοια για περιβαλλοντικά ζητήματα τόσο μεταξύ των νέων όσο και του γενικού πληθυσμού. Η κατανόηση αυτών των θεμάτων είναι απαραίτητη για την προσωπική ή συλλογική ευθύνη, υπογραμμίζοντας την ανάγκη ανάπτυξης μιας στάσης απέναντι στη συλλογική δράση.

Η Ισπανία υστερεί σε σχέση με άλλες χώρες όσον αφορά τη συλλογή και την ανακύκλωση απορριμμάτων. Ο διαχωρισμός των απορριμμάτων εφαρμόζεται, αλλά συχνά αποτυγχάνει λόγω της ρύπανσης. Η φορολογία ή οι πρωτοβουλίες για την προώθηση της προσωπικής ευθύνης θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν την ανακύκλωση, ιδιαίτερα μεταξύ των ομάδων χαμηλού εισοδήματος. Αναφέρθηκαν παραδείγματα από την Ολλανδία και τη Γερμανία, όπως η ανακύκλωση χρησιμοποιημένων φιαλών.

Οι νέοι είναι πρόθυμοι να αναλάβουν ατομική ευθύνη για την κατανάλωσή τους, αλλά τους λείπει η πρωτοβουλία για συλλογική δράση. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να αυξηθεί η συνειδητοποίηση της συλλογικής ευθύνης για τη χρήση των πόρων.

Ερώτηση 8 - Κίνητρο για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, αλλαγή συμπεριφοράς, συνηθειών και στάσεων:

Οι νέοι παρακινούνται να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αλλάξουν καταναλωτική συμπεριφορά, συνηθειες και στάσεις. Για παράδειγμα, υπάρχουν διάφορες λύσεις για να είναι διαθέσιμες στο μέλλον, αλλά πιστεύουν ότι αυτές οι λύσεις δεν είναι πρακτικές αυτή τη στιγμή για να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας από την κινητικότητα στο ντους.

Οι νέοι παρακινούνται να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αλλάξουν καταναλωτική συμπεριφορά, συνηθειες και στάσεις. Για παράδειγμα, υπάρχουν διάφορες λύσεις για να είναι διαθέσιμες στο μέλλον, αλλά πιστεύουν ότι αυτές οι λύσεις δεν είναι βιώσιμες προς το παρόν για να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας από την κινητικότητα στο ντους. Για παράδειγμα, οι νέοι προτείνουν να αντικατασταθεί το αεροπορικό ταξίδι από το τρένο, να χρησιμοποιούνται ανθεκτικές συσκευασίες αντί για συσκευασία μιας χρήσης κ.λπ.

Υπάρχει όμως η τάση να κατανοήσουμε την ανθρώπινη κατάσταση της «άνεσης» και της «άγνοιας». Αν και ξέρουμε ότι μπορούμε να αλλάξουμε την κατάσταση και είναι στο χέρι μας, τείνουμε να την αφήνουμε ως έχει ή επιλέγουμε τον πιο βολικό δρόμο που μας ταιριάζει. Έτσι σκέφτονται οι νέοι να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους, ακόμα κι αν πιστεύουν ότι είναι απαραίτητο.

Ερώτηση 9 - Προτάσεις και συστάσεις:

Είναι σημαντικό για τους νέους να γνωρίζουν τα προβλήματα στον πλανήτη μας από νεαρή ηλικία. Δεν βρισκόμαστε ακόμη σε ένα σημείο καμπής όπου οι νεότερες γενιές θα γίνουν πιο ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή και τα ακραία κλιματικά φαινόμενα.

Στις ομαδικές συναντήσεις των δύο ομάδων συζητήθηκαν τα θέματα κατανάλωσης ενέργειας και χρήσης πόρων. Ωστόσο, έχουν προτάσεις προς τις ΜΚΟ και τις κυβερνητικές αρχές να εφαρμόσουν νέες πολιτικές και μέτρα για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και την ευαισθητοποίηση των παιδιών και των νέων για να δημιουργήσουν μια αίσθηση συνήθειας.

d. Συμπεράσματα ομάδας εστίασης

Οι νέοι αναγνωρίζουν τη σημασία της μείωσης της κατανάλωσης πόρων και εκτιμούν τη βιωσιμότητα, αλλά αυτό συχνά δεν είναι συμβατό με τον άνετο τρόπο ζωής που επιδιώκουν. Γνωρίζουν κυρίως τις τοπικές περιβαλλοντικές κρίσεις, αλλά γνωρίζουν λιγότερα για παγκόσμια ζητήματα. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι διαδικτυακές εφημερίδες είναι οι κύριες πηγές πληροφόρησής τους, για τις οποίες θα πρέπει να είναι κάπως επιφυλακτικοί, καθώς αυτές οι πηγές περιέχουν επίσης πολλή παραπληροφόρηση. Συσχετίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη με την οικονομική ανάπτυξη, αλλά έχουν επίσης επίγνωση της εταιρικής απληστίας. Αυτό εγείρει αμφιβολίες σχετικά με τη σοβαρότητα των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Η έννοια της ενεργειακής νηφαλιότητας είναι ασαφής στους νέους και συχνά συγχέεται με την ενεργειακή απόδοση. Είναι πρόθυμοι να αναλάβουν ατομική ευθύνη αλλά στερούνται συλλογικής δράσης. Ευαισθητοποίηση

Συνολικά, η ομάδα μελέτης παρείχε πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις ανάγκες μάθησης και κατάρτισης των φοιτητών πανεπιστημίου στον τομέα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Εξαλείφοντας τα κενά γνώσης, προωθώντας την κριτική σκέψη και ενισχύοντας το αίσθημα ευθύνης και δράσης, η περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει τη δυνατότητα να ενδυναμώσει τα άτομα να διαμορφώσουν ενεργά τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Η συνεργασία μεταξύ σχολείων, τοπικών κοινοτήτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και κυβερνητικών φορέων μπορεί να προσφέρει πολύτιμους πόρους, τεχνογνωσία και υποστήριξη για έργα και δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Τα έργα σε κοινωτικό επίπεδο, οι περιβαλλοντικές εκστρατείες και οι εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης του κοινού μπορούν να προωθήσουν τη συλλογική δράση και την περιβαλλοντική ευθύνη μεταξύ των μαθητών και του ευρύτερου κοινού.

Προτάσεις πολιτικής

Επέκταση προγραμμάτων κινήτρων

Οι εθνικές εκθέσεις των χωρών που συμμετέχουν στο έργο περιέχουν μια ολόκληρη σειρά διαφορετικών παιδαγωγικών στρατηγικών για την περιβαλλοντική εκπαίδευση παιδιών και νέων.

Τα κοινά στοιχεία αυτών των στρατηγικών είναι ότι στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η ομαδική εργασία, η λήψη αποφάσεων κ.λπ. και η αλλαγή συμπεριφοράς προς την προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, υπάρχουν πολλές διαφορές. Οι διαφορές φαίνονται στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης, στις ομάδες-στόχους της εκπαίδευσης και στη σημασία που δίνεται στην εκπαίδευση. Ενώ η εκπαίδευση στις χώρες της ΕΕ επικεντρώνεται σε τρέχοντα ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και η εξοικονόμηση ενέργειας, η περιβαλλοντική εκπαίδευση στη Σερβία εξακολουθεί να καλύπτει γενικά θέματα όπως η ρύπανση και η ευαισθητοποίηση για ένα καθαρό περιβάλλον. Στη Σερβία, το οικολογικό περιεχόμενο είναι πιο πιθανό να διδάσκεται σε προγράμματα διδασκαλίας για νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία, ενώ είναι λιγότερο συχνό στις υψηλότερες τάξεις. Εμφανίζονται μόνο σε σχολικά προγράμματα STEM.

Στην Αυστρία, οι μαθητές αναπτύσσουν την ικανότητα να εντοπίζουν και να επιλύουν ενεργειακά προβλήματα στις τοπικές τους κοινότητες μέσω της χρήσης μεθόδων μάθησης

που βασίζονται στην έρευνα. Τονίζουν την ανάγκη για μάθηση με γνώμονα τη δράση και παρακινούν τους μαθητές να γίνουν προορατικοί φορείς αλλαγής με πρωτοβουλίες εξοικονόμησης ενέργειας, υποστηρίζοντας την υιοθέτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συμμετέχοντας σε δράσεις αειφορίας. Το ANE χρησιμεύει ως κλειδί για την προώθηση των αρχών της ΕΑΑ σε ολόκληρη τη χώρα, προσφέροντας προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτικών, προωθώντας την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, παρέχοντας ευκαιρίες δικτύωσης και οργανώνοντας τη συμμετοχή της κοινότητας.

Ιστην Ελλάδα, όπως και στην Αυστρία, υπάρχει μια διεπιστημονική προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και της κατάρτισης εκπαιδευτικών και μαθητών. Οι πρωτοβουλίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα είναι ενσωματωμένες στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών, με περιβαλλοντικά θέματα που καλύπτονται σε διαφορετικά μαθήματα και σε διαφορετικές βαθμίδες. Από το δημοτικό έως το γυμνάσιο, οι μαθητές εκτίθενται σε περιβαλλοντικές έννοιες, ζητήματα και πρακτικές μέσω διεπιστημονικών προσεγγίσεων. Η διεπιστημονική προσέγγιση βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τη διασύνδεση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών συστημάτων και τους προετοιμάζει να αντιμετωπίσουν πολύπλοκες περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Στην Ισπανία, τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών εκστρατειών για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας είναι ήδη διαθέσιμα. Το έργο EuroNET 50/50 στα σχολεία οδήγησε σε σημαντική μείωση της κατανάλωσης νερού, ηλεκτρισμού και θέρμανσης.

Πολυάριθμες πρωτοβουλίες για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προώθηση της οικονομικής χρήσης της ενέργειας

Στην Τουρκία στοχεύουν κυρίως στον τομέα της οικονομίας και της καθημερινής ζωής, αλλά φαίνεται να απουσιάζουν στον τομέα της εκπαίδευσης.

Στις περισσότερες χώρες θεωρείται ότι οι δάσκαλοι είναι υπεύθυνοι για τη μετάδοση περιεχομένου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε μαθητές διαφορετικών τάξεων. Γι' αυτό καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια στην προπόνησή τους.

Στη Σερβία, η επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών στον τομέα της οικολογίας είναι θέμα προσωπικής επιλογής. Τα περιβαλλοντικά σεμινάρια επιλέγονται κυρίως από καθηγητές Φυσικών Επιστημών. Υπάρχει έλλειψη πολυεπιστημονικής προσέγγισης και οργανωμένης υποχρεωτικής κατάρτισης για όλους τους εκπαιδευτικούς.

Οι βέλτιστες πρακτικές εργασίας για νέους:

Όνομα/Τίτλος Καλής Πρακτικής/ Έργου/Εθνικό, Περιφερειακό ή Τοπικό	Πρόγραμμα ECO-SYSTEM	Περιφερειακά Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Συλλογής και Ανάπτυξης Πηγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΙΕ)	Το αυστριακό περιβαλλοντικό σήμα	Έργο ESMES
Έτος καλής πρακτικής	2020-2024	Σε εξέλιξη	1981-2002	2001-ενεργός	2020

Υποστηρικτικός οργανισμός/ θεσμός	Νέοι ερευνητές στη Σερβία	Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΕΚΚ)	Το Τμήμα Ενεργειακής Απόδοσης στη Βιομηχανία	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Προστασίας του Κλίματος, Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Κινητικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας	la Ribera
Ανάλυση βέλτιστων πρακτικών λαμβάνοντας υπόψη πολιτιστικές, γενετικές πτυχές ή πτυχές φύλου.	Το πρόγραμμα στοχεύει στην αλλαγή της στάσης και των πρακτικών των πολιτών, των τοπικών αρχών και των κρατικών φορέων ως προς την προστασία του περιβάλλοντος.	Παρέχοντας γνώσεις, δεξιότητες και ευκαιρίες για δράση, αυτά τα προγράμματα δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να συμβάλλουν σε θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στις κοινότητές τους. Οι συμμετέχοντες γίνονται φορείς αλλαγής, πρωτοβουλίες όπως εκδηλώσεις δενδροφύτευσης, καθαρισμοί παραλιών και έργα αποκατάστασης οικοτόπων.	Οι προσπάθειες εξοικονόμησης ενέργειας στο εργοστάσιο Türk Ytong Pendik, που ξεκίνησαν το 1996 και ολοκληρώθηκαν το 2001, πραγματοποιήθηκαν σε τρία στάδια: εγκατάσταση μπαταριών ατμού, αύξηση της απόδοσης των λεβήτων ατμού και θέση σε λειτουργία του συστήματος ανάκτησης καυσαερίων.	Το αυστριακό οικολογικό σήμα προωθεί <ul style="list-style-type: none"> • Προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος • Υγειονομική περίθαλψη • Ποιότητα εκπαίδευσης • Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη 	Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να χρησιμοποιούν ενεργειακά αποδοτικά μοντέλα για να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας στα σχολεία.

<p>Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες που πραγματοποιούνται ως μέρος της ορθής πρακτικής;</p>	<p>Το πρόγραμμα στοχεύει στην αλλαγή της στάσης των πολιτών, των τοπικών αρχών και των κρατικών φορέων ως προς την προστασία του περιβάλλοντος και τις σχετικές πρακτικές.</p>	<p>Εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαστήρια και εκδηλώσεις για περιβαλλοντικά θέματα για μαθητές, εκπαιδευτικούς και μέλη της κοινότητας.</p> <p>Πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό, διδακτικές πηγές και εργαλεία πολυμέσων για την περιβαλλοντική εκπαίδευση.</p>	<p>Στο πλαίσιο του έργου «Αποτελεσματική ή χρήση της ενέργειας», η Oyak-Renault αναζήτησε τη βέλτιστη κατανάλωση φυσικού αερίου και διεξήγαγε μελέτες για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και νερού. Οι προσπάθειες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 47,9% και 28% φυσικού αερίου το 2001-2002.</p>	<p>Με τη βοήθεια του οικολογικού σήματος, η σκέψη και οι ενέργειες αλλάζουν προς το συμφέρον της βιώσιμης ανάπτυξης και μιας καλύτερης ζωής για όλους (βλ. επίσης ΣΒΑ: www.bundeskanzleramt.gv.at/entwicklungsziel-agenda-2030). Δημιουργεί δομές για την ενσωμάτωση των θεμάτων του περιβάλλοντος, της υγείας και της εκπαιδευτικής ποιότητας στην καθημερινή σχολική ζωή. Η συμμετοχή, οι στέρεες αξίες και η κοινωνική συνοχή υποστηρίζουν αυτόν τον δρόμο. Προωθεί τη δέσμευση για εκπαίδευση προσανατολισμένη στο μέλλον, την οικολογική ανάπτυξη του σχολείου και ένα σχολικό κλίμα στο οποίο όλοι νιώθουν άνετα. Το Αυστριακό Οικολογικό Σήμα - πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Παιδείας - είναι ένα γνωστό εμπορικό σήμα και ένας φάρος μεταξύ των σχολικών προγραμμάτων για τα οποία οι νικητές των βραβείων είναι ιδιαίτερα περήφανοι.</p>	<p>Σε 9 διαφορετικά σχολεία, οι μαθητές εκπαιδεύτηκαν για να αναπτύξουν σχέδια δράσης για να εμπλακούν όχι μόνο οι μαθητές αλλά και ολόκληρη η σχολική κοινότητα στη βελτίωση της συμπεριφοράς τους και να είναι πιο υπεύθυνοι απέναντι στο περιβάλλον τους.</p>
--	--	---	--	---	--

Βασικά επιτεύγματα καλής πρακτικής	Αυτό το πρόγραμμα στοχεύει να στηρίξει τις περιβαλλοντικές μεταρρυθμίσεις με τη συμμετοχή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή των νομικών επιτευγμάτων της ΕΕ.	Δικτύωση με τοπικές ομάδες συμφερόντων, οργανισμούς και αρχές για την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και υπεράσπισης	Περίπου 30% εξοικονόμηση ενέργειας σε πλήρη παραγωγική ικανότητα και 5% εξοικονόμηση πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία	Σε 23 χρόνια, το δίκτυο έφτασε σε περισσότερα από 570 σχολεία, συμπεριλαμβανομένων εννέα σχολών κατάρτισης εκπαιδευτικών και μιας διεύθυνσης εκπαίδευσης.	Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν αρκετοί διαγωνισμοί και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν από την ιδιωτική εταιρεία ηλεκτρισμού.

Βελτιωμένες πρωτοβουλίες για τις δημόσιες συγκοινωνίες

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εθνικές εκθέσεις δεν έχουν ακόμη κάνει ακριβή διάκριση μεταξύ των εννοιών της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής νηφαλιότητας. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το πρώτο αναφέρεται στην τεχνική πτυχή της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας. Η δεύτερη έννοια είναι ατομική-ψυχολογική και περιλαμβάνει ορθολογικά, κίνητρα και γνωστικά στοιχεία καθώς και συναισθηματικά στοιχεία που σχετίζονται με τη χρήση και την κατανάλωση φυσικών πόρων. Ακριβώς για αυτόν τον λόγο το έργο περιλαμβάνει μαθήματα κατάρτισης που έχουν σχεδιαστεί για να προωθήσουν την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση και τα κίνητρα μεταξύ των ατόμων να χρησιμοποιούν την ενέργεια με φειδώ.

Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν οι δεξιότητες που ορίζονται από τους νέους ως απαραίτητες για την επιθυμητή συμπεριφορά προς τη φύση και την κατανάλωση πόρων: περιβαλλοντική παιδεία, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, συστημική σκέψη, ενσυναίσθηση και ηθική λήψη αποφάσεων, προσαρμοστικότητα, συνεργασία και επικοινωνία.

Οι κοινές προτάσεις συμμετεχόντων σε ομάδες εστίασης από διαφορετικές χώρες έδειξαν έλλειψη κινήτρων και οργανωτικών δεξιοτήτων για ευρύτερες κοινές δράσεις στον τομέα της οικολογίας. Τα εργαστήρια για αυτό το θέμα είναι μια προφανής ανάγκη. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν επίσης τα σχολεία ως μέρη όπου δεν λαμβάνουν επαρκείς γνώσεις για περιβαλλοντικά ζητήματα, επομένως η εστίαση μετατοπίζεται σε ΜΚΟ που εργάζονται με νέους.

Προτάσεις για νέους εργαζόμενους και εκπαιδευτικούς

Καθορισμός των οικολογικών δυνατοτήτων που πρέπει να επιδιωχθούν

Οι οικολογικές δεξιότητες περιλαμβάνουν ένα σύνολο δεξιοτήτων, γνώσεων και ικανοτήτων που επιτρέπουν στα άτομα να κατανοούν, να αλληλεπιδρούν και να συνεισφέρουν βιώσιμα στο φυσικό περιβάλλον. Αυτές οι δεξιότητες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση της οικολογικής ανθεκτικότητας. Ως μέρος των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που επικεντρώνονται στην ενεργειακή νηφαλιότητα και προσαρμογή, αναπτύσσονται συγκεκριμένα αρκετές βασικές οικολογικές ικανότητες:

Περιβαλλοντικός γραμματισμός: Ο περιβαλλοντικός γραμματισμός αναφέρεται στην κατανόηση θεμελιωδών οικολογικών εννοιών, αρχών και διαδικασιών. Αυτό περιλαμβάνει γνώση των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας, των φυσικών πόρων και περιβαλλοντικών ζητημάτων όπως η κλιματική αλλαγή, η ρύπανση και η καταστροφή των οικοτόπων. Η ανάπτυξη περιβαλλοντικής παιδείας επιτρέπει στα άτομα να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα του περιβάλλοντος και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη και την αειφορία.

Κριτική σκέψη: Κριτική σκέψη σημαίνει ανάλυση, αξιολόγηση και σύνθεση πληροφοριών για τη λήψη αιτιολογημένων κρίσεων και αποφάσεων. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης οικολογικών δεξιοτήτων, η κριτική σκέψη δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να αξιολογούν περιβαλλοντικά προβλήματα, να εξετάζουν πολλαπλές προοπτικές και να προτείνουν αποτελεσματικές λύσεις. Περιλαμβάνει την αμφισβήτηση υποθέσεων, την αμφισβήτηση των προκαταλήψεων και την εφαρμογή συλλογιστικής βασισμένης σε στοιχεία σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

Επίλυση προβλημάτων: Οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων είναι σημαντικές για τον εντοπισμό, την ανάλυση και την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων περιλαμβάνει τον ορισμό του προβλήματος, την ανάπτυξη δημιουργικών λύσεων, την εφαρμογή σχεδίων δράσης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Άτομα με καλές δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων μπορούν να αντιμετωπίσουν σύνθετα περιβαλλοντικά προβλήματα όπως η καταστροφή των οικοτόπων, η εξάντληση των πόρων και η ρύπανση μέσω καινοτόμων και βιώσιμων προσεγγίσεων.

Συστημική σκέψη: Η συστημική σκέψη αφορά την κατανόηση της διασύνδεσης και της αλληλεξάρτησης των οικολογικών συστημάτων και των ανθρώπινων κοινωνιών. Περιλαμβάνει την αναγνώριση των βρόχων ανατροφοδότησης, των αιτιακών σχέσεων και των ακούσιων συνεπειών εντός των οικοσυστημάτων. Οι στοχαστές συστημάτων εξετάζουν τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των περιβαλλοντικών αποφάσεων και προσπαθούν να εξισορροπήσουν τις ανθρώπινες ανάγκες και την οικολογική ακεραιότητα για να προωθήσουν την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα.

Προσαρμοστικότητα: Η προσαρμοστικότητα αναφέρεται στην ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες περιβαλλοντικές συνθήκες και αποτελεσματικής ανταπόκρισης σε νέες προκλήσεις και ευκαιρίες. Ενόψει της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας βιοποικιλότητας και άλλων περιβαλλοντικών απειλών, η προσαρμοστικότητα είναι κρίσιμη για να επιβιώσουν και να ευδοκιμήσουν τα άτομα και οι κοινότητες. Αυτό περιλαμβάνει την ευελιξία, την ανθεκτικότητα και την προθυμία να αγκαλιάσουμε την αλλαγή στην επίδιωξη της βιωσιμότητας.

Συνεργασία και επικοινωνία: Οι δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας είναι απαραίτητες για τη συνεργασία με διαφορετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων και την κινητοποίηση συλλογικής δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος. Η αποτελεσματική επικοινωνία περιλαμβάνει ακρόαση, άρθρωση ιδεών και επικοινωνία περίπλοκων περιβαλλοντικών εννοιών με κατανοητό τρόπο. Η συνεργασία απαιτεί ομαδική εργασία, διαπραγμάτευση και οικοδόμηση συναίνεσης για την επίτευξη κοινών περιβαλλοντικών στόχων.

Ενσυναίσθηση και ηθική λήψη αποφάσεων: Ενσυναίσθηση σημαίνει κατανόηση και εκτίμηση των προοπτικών, των αναγκών και των εμπειριών άλλων έμβιων όντων στα οικοσυστήματα. Η ηθική λήψη αποφάσεων σημαίνει να λαμβάνεται υπόψη η ευημερία των σημερινών και μελλοντικών γενεών καθώς και η εγγενής αξία της φύσης. Η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και της ηθικής συνείδησης προάγει το αίσθημα ευθύνης και ευθύνης για το περιβάλλον και

καθοδηγεί τα άτομα να ενεργούν με τρόπους που προάγουν την οικολογική ακεραιότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Οι οικολογικές δεξιότητες είναι θεμελιώδεις για την προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της αρμονίας μεταξύ των ανθρώπων και του φυσικού κόσμου. Αναπτύσσοντας σκόπιμα αυτές τις δεξιότητες μέσω προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, οι άνθρωποι μπορούν να ενημερωθούν, να ενδυναμωθούν και να αφοσιωθούν περιβαλλοντικοί διαχειριστές, ικανοί να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες περιβαλλοντικές προκλήσεις και να δημιουργήσουν ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Ανάλυση μαθησιακών περιβαλλόντων

Οι διαδικτυακές πλατφόρμες προπόνησης είναι πιο αποτελεσματικές από την αυτοπρόσωπη εκπαίδευση σε εσωτερικούς χώρους. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μειονέκτημα των διαδικτυακών πλατφορμών είναι η αδυναμία παροχής διαδραστικής εκπαίδευσης σε μεγάλο αριθμό χρηστών λόγω χωρητικότητας διακομιστή. Η μονολογική εκπαίδευση μπορεί να μην είναι αποτελεσματική στην ανάπτυξη οικολογικών δεξιοτήτων. Μελέτες πεδίου έχουν δείξει ότι η διαδραστική εκπαίδευση και η δημιουργία περιβαλλόντων συζήτησης οδηγούν σε διαρκή μάθηση. Κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, ο οργανισμός μας εντόπισε θέματα που ήθελαν να συζητήσουν οι συμμετέχοντες και παρείχε ένα κατάλληλο περιβάλλον για τη συζήτηση αυτών των θεμάτων. Όταν οι ίδιοι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν μια εβδομάδα αργότερα για τα αποτελέσματα και τις λύσεις που επιτεύχθηκαν στο εργαστήριο, έλαβαν σε μεγάλο βαθμό ικανοποιητικές απαντήσεις. Το δημιουργημένο διαδραστικό περιβάλλον αποδείχθηκε πιο αποτελεσματικό από τις μονολογικές διαλέξεις και τα γραπτά φυλλάδια. Επομένως, η διαδικτυακή πλατφόρμα θα πρέπει επίσης να είναι κατάλληλη για διαδραστικά περιβάλλοντα εκπαίδευσης και συζήτησης.

Πρόταση για την εκπαιδευτική πλατφόρμα

Ο κύριος σκοπός της διαδικτυακής πλατφόρμας εκπαίδευσης που θα δημιουργηθεί είναι να ευαισθητοποιήσει τους ανθρώπους για την ενέργεια. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι μια πλατφόρμα κατάλληλη για διαδραστική διδασκαλία, να έχει χώρους συζήτησης και να μπορεί να δημιουργήσει ομαδικό πνεύμα. Για το λόγο αυτό, οι προτάσεις που πιστεύουμε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν στην εκπαιδευτική πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί είναι οι εξής:

1) Ο διακομιστής της πλατφόρμας πρέπει να είναι ισχυρός: Για να είναι δυνατή η εκπαίδευση πολλών χρηστών ταυτόχρονα και να δημιουργηθούν διαδραστικά περιβάλλοντα, χρειάζεται ένας διακομιστής που να προσφέρει όλες αυτές τις δυνατότητες. Πρώτον, θα πρέπει να δημιουργηθούν τα απαραίτητα υποσυστήματα για μια πλατφόρμα στην οποία θα μπορούν να έχουν πρόσβαση 500 χρήστες ταυτόχρονα και η οποία θα επιτρέπει επίσης μεταδόσεις ήχου και βίντεο.

2) Ο ήχος και το βίντεο των χρηστών πρέπει να μεταδίδονται ζωντανά: Δεν είναι αποτελεσματικό για τους χρήστες να λαμβάνουν την εκπαίδευση μέσω ζωντανής μετάδοσης ενός καναλιού. Για το λόγο αυτό, η εκπαίδευση θα πρέπει να διεξάγεται σε μια αίθουσα συσκέψεων όπου οι χρήστες μπορούν να μεταδίδουν τις ηχογραφήσεις τους και τα βίντεο.

3) Οι χρήστες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να κάνουν φιλίες μεταξύ τους: Η πλατφόρμα δεν πρέπει να είναι μόνο μια πλατφόρμα όπου εκπαιδεύονται οι χρήστες, αλλά και ένας χώρος συνάντησης όπου μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να σχηματίζουν ομάδες για να διεξάγουν δραστηριότητες από κοινού.

- 4) Η διεπαφή της πλατφόρμας πρέπει να είναι βολική: Η διεπαφή της διαδικτυακής πλατφόρμας εκπαίδευσης πρέπει να είναι εύκολη στη χρήση και αισθητικά ευχάριστη.
- 5) Το περιεχόμενο της πλατφόρμας πρέπει να είναι πλούσιο: Μια εκπαιδευτική πλατφόρμα με περιορισμένο περιεχόμενο δεν θα είναι αποτελεσματική στην εκπαίδευση ατόμων. Για το λόγο αυτό, το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής πλατφόρμας θα πρέπει να είναι πλούσιο και ικανό να επιτύχει τους στόχους που τέθηκαν στο πλαίσιο του έργου Sobriety4You.
- 6) Η εκπαίδευση θα πρέπει να κατανέμεται σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα: η εκπαίδευση δεν πρέπει να πραγματοποιείται σε περιορισμένο χρονικό διάστημα η μία μετά την άλλη, αλλά θα πρέπει να είναι κλιμακωτή και το πρόγραμμα πρέπει να γίνεται γνωστό σε όλους τους χρήστες. Για να αποφευχθεί η επανάληψη, θα πρέπει να υπάρχει ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μεταξύ των μαθημάτων κατάρτισης.
- 7) Οι χρήστες πρέπει να έχουν προφίλ: Οι χρήστες λαμβάνουν μέρος στα εκπαιδευτικά σεμινάρια στην ηλεκτρονική πλατφόρμα εκπαίδευσης με τα προφίλ τους. Η εικόνα προφίλ των χρηστών και οι σελίδες με τα μαθήματα κατάρτισης που έχουν παρακολουθήσει θα είναι ορατές σε όλους. Αυτό δημιουργεί ένα σύστημα ανταμοιβής καθώς οι χρήστες μπορούν να βλέπουν την εκπαίδευση που έχουν παρακολουθήσει στα προφίλ τους ταυτόχρονα. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι άνθρωποι καταβάλλουν περισσότερη προσπάθεια στα προφίλ τους και έχουν υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε πλατφόρμες όπου είναι ορατοί.
- 8) Η πλατφόρμα εκπαίδευσης πρέπει να διαδοθεί: Η πλατφόρμα εκπαίδευσης πρέπει να προωθηθεί αποτελεσματικά για να εξασφαλιστεί η ευρεία συμμετοχή. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των χρηστών, τόσο πιο επιτυχημένο θα είναι το έργο. Επιπλέον, η αύξηση του αριθμού των χρηστών μπορεί να προκαλέσει ένα φαινόμενο ντόμινο και να φέρει περισσότερους χρήστες στην πλατφόρμα.

σύναψη

Ο κύριος στόχος του έργου Sobriety4You είναι η ευαισθητοποίηση σχετικά με τη δημιουργία ενός βιώσιμου κόσμου. Το έργο Sobriety4You θα ενισχύσει περαιτέρω την πεποίθηση και την εμπειρία που έχουμε ως Διεθνής Ένωση Υποστήριξης Έργων Δημόσιων Δήμων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (PRODER) λόγω της κίνησης για την υποστήριξη ενός βιώσιμου κόσμου που ξεκινήσαμε στο Ίδρυμά μας. Για ένα πιο φωτεινό και καθαρότερο μέλλον, είναι απαραίτητο να εισαχθεί η έννοια της ενεργειακής νηφαλιότητας στην κοινωνία και να ευαισθητοποιηθεί σχετικά. Η διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί αποτελεσματικά με σεβασμό των αρχών των εθνικών εκθέσεων που καταρτίζονται από τους εταίρους του έργου. Για να δημιουργηθεί οικολογική ισορροπία και να υποστηριχθεί ένας βιώσιμος κόσμος, η οικολογική συνείδηση θα πρέπει να εξαπλωθεί σε όλα τα μέρη της κοινωνίας. Μόνο έτσι μπορούμε να πιστέψουμε στο μέλλον και να το αντιμετωπίσουμε με περισσότερη αυτοπεποίθηση.

Περίληψη

Ο πλανήτης μας υπόκειται σε συνεχείς αλλαγές από την ύπαρξή του. Σε μια Γη ηλικίας 4,5 δισεκατομμυρίων ετών, οι πιο έντονες αλλαγές οικοσυστήματος έχουν συμβεί τους τελευταίους τρεις αιώνες, κάτι που είναι αρκετά δυσανάλογο. Αυτές οι αλλαγές συνδέονται με την τεράστια κατανάλωση πηγών ενέργειας και πρώτων υλών. Εάν η μετάβαση σε βιώσιμες πηγές ενέργειας δεν επιταχυνθεί, ο πλανήτης μας, ο οποίος είναι το σπίτι όλων μας, θα μπορούσε να φτάσει σε ένα σημείο όπου η ζωή δεν μπορεί πλέον να διατηρηθεί σε λίγους αιώνες. Η επιτακτική ανάγκη της εξοικονόμησης ενέργειας έχει αποδειχθεί ότι είναι ένας κρίσιμος τρόπος για τον περιορισμό της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Εμπνευσμένη από τις πρωτοποριακές προσπάθειες της γαλλικής κυβέρνησης για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, αυτή η έκθεση ξεκινά ένα ταξίδι προσαρμογής και εφαρμογής παρόμοιων στρατηγικών προσαρμοσμένων στο αυστριακό πλαίσιο, με ιδιαίτερη προσοχή στη δέσμευση του νέου πληθυσμού. Αναγνωρίζοντας τον κεντρικό ρόλο των νέων στη διαμόρφωση της μελλοντικής ανάπτυξης της κατανάλωσης ενέργειας, αυτό το πλαίσιο στοχεύει να ενδυναμώσει τους αυστριακούς νέους και να τους εκπαιδεύσει σχετικά με τη σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας. Επιπλέον, παρόμοια μοντέλα θα πρέπει να εφαρμοστούν στις χώρες εταίρους.

Εκπαιδευτικές εκστρατείες και προγράμματα ευαισθητοποίησης:

Το έργο Sobriety4you στοχεύει να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και την προθυμία να αντιμετωπιστούν αυτά τα ζητήματα μεταξύ του νεανικού πληθυσμού, πραγματοποιώντας ειδική διαδικτυακή εκπαίδευση.

Περιβαλλοντική δικαιοσύνη και ισότητα. Με την προώθηση της ευαισθητοποίησης για τις περιβαλλοντικές αδικίες και τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, η περιβαλλοντική εκπαίδευση υποστηρίζει την περιβαλλοντική δικαιοσύνη και τα δικαιώματα των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

Περιβαλλοντική νηφαλιότητα: είναι μια κρίσιμη πτυχή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που ενθαρρύνει τα άτομα να επανεξετάσουν τα καταναλωτικά πρότυπα και τις επιλογές του τρόπου ζωής τους υπό το φως των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον. Προωθεί μια απομάκρυνση από την κυρίαρχη κουλτούρα της υπερκατανάλωσης και μια κίνηση προς πιο βιώσιμες και προσεκτικές πρακτικές διαβίωσης. Η οικολογική νηφαλιότητα ενθαρρύνει τα άτομα να δώσουν προτεραιότητα στις ανάγκες έναντι των επιθυμιών, να ελαχιστοποιήσουν τη δημιουργία απορριμμάτων και να μειώσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα.

Ενθάρρυνση της εξ αποστάσεως εργασίας:

Το έργο αναπτύσσει μια καινοτόμο προσέγγιση για τη χρήση διαδραστικών, βασισμένων σε παραδείγματα παιδαγωγικών εργαλείων ως ψηφιακών εργαλείων.

Με βάση τα παραπάνω, οι κύριοι στόχοι μας είναι οι εξής:

- Ενέργεια και πόροι
- Περιβάλλον και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Συγκεκριμένα, το έργο μας συνδέεται και με τα ακόλουθα θέματα:
- Αρχική κατάρτιση και περαιτέρω κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας.

- Υποστήριξη της εισαγωγής καινοτόμων προσεγγίσεων και ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Κοινωνική/οικολογική ευθύνη εγκαταστάσεων νεολαίας

Το έργο στοχεύει στην ενημέρωση των νέων σχετικά με το περιβάλλον και την εξοικονόμηση ενέργειας από διεθνή σκοπιά.

Το έργο θα εφαρμοστεί σε επίπεδο ΕΕ σε διαφορετικά εθνικά πλαίσια που χαρακτηρίζονται από διαφορετικές πολιτικές για τη νεολαία. Οι εταίροι σε αυτό το έργο προέρχονται από διαφορετικές χώρες στις οποίες η εξοικονόμηση περιβάλλοντος και ενέργειας έχουν υψηλή προτεραιότητα στην οικονομία, αλλά προσεγγίζουν διαφορετικά αυτό το θέμα και τους νέους.

Αυστηροί κανονισμοί για την ενεργειακή απόδοση

Η ενέργεια, της οποίας η αξία αυξάνεται σταθερά από τη Βιομηχανική Επανάσταση, είναι ένας από τους σημαντικότερους υλικούς πόρους της εποχής μας. Για το λόγο αυτό, η αιφόρος ενέργεια είναι ένα σημαντικό θέμα για πολλούς ερευνητές και πολλές μελέτες έχουν διεξαχθεί σε αυτόν τον τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, θα εξεταστεί και θα αξιολογηθεί η σημαντική έρευνα για το έργο Sobriety4You. Τα θέματα που είναι σημαντικά για εμάς είναι: διασφάλιση της αποδοτικότητας στην παραγωγή ενέργειας, ορυκτά καύσιμα, πυρηνική ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αποδοτικότητα στην κατανάλωση ενέργειας, χρήση προϊόντων εξοικονόμησης ενέργειας, προσωπικό πωλήσεων, χρήση Διαδικτύου, θέρμανση σε κτίρια κατοικιών, μείωση της περιττής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, συντήρηση εξοπλισμού.

Βελτιωμένες πρωτοβουλίες για τις δημόσιες συγκοινωνίες

Κάθε μία από τις χώρες που συμμετέχουν στο έργο έχει περιγράψει στις εθνικές της εκθέσεις ποια είναι τα κύρια περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Εξήγησαν επίσης ποια προστατευτικά μέτρα έχουν λάβει οι κυβερνήσεις τους για να προστατεύσουν τον πληθυσμό και την υπόλοιπη ζωή από τις δυσμενείς συνέπειες των οικολογικών κρίσεων.

Στην Τουρκία, ένα από τα σημαντικότερα βήματα σε αυτό το πλαίσιο είναι η υποχρεωτική θερμομόνωση των κτιρίων σύμφωνα με τον κανονισμό της 1ης Ιανουαρίου 2011. Ένα μεγάλο μέρος της κατανάλωσης ενέργειας στην Τουρκία είναι τα κτίρια κατοικιών, η οποία ονομάζεται αστική κατανάλωση. Για το λόγο αυτό έχει γίνει υποχρεωτική η θερμομόνωση των κτιρίων, γεγονός που οδηγεί σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων. Για να μπορέσει να πραγματοποιήσει αυτές τις μελέτες πιο αποτελεσματικά και ολοκληρωμένα σε ολόκληρη τη χώρα, το Εθνικό Κέντρο Εξοικονόμησης Ενέργειας (UETM) ιδρύθηκε στο πλαίσιο του ΕΙΕ στα τέλη του 1992. Το Τμήμα Ενεργειακής Απόδοσης στη Βιομηχανία, που οργανώνεται στο πλαίσιο του ΕΙΕ/UETM, εκτελεί μελέτες για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης. Ένα καλό παράδειγμα του αντίκτυπου αυτών των μέτρων είναι οι προσπάθειες εξοικονόμησης ενέργειας στο εργοστάσιο Pendik του Türk Ytong, το οποίο επιτυγχάνει εξοικονόμηση ενέργειας περίπου 30% μετά την εφαρμογή των επενδυτικών μέτρων.

Τα ορυκτά καύσιμα χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά στον τομέα των μεταφορών. Ως εκ τούτου, η εξοικονόμηση ενέργειας σε αυτόν τον τομέα είναι σημαντική για μια βιώσιμη ενεργειακή πολιτική. Ωστόσο, τα βήματα που έγιναν σε αυτό το θέμα ήταν αρκετά περιορισμένα. Η χρήση καυσίμων όπως το συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG) και το υγραέριο (LPG) στα μηχανοκίνητα οχήματα έχει οδηγήσει σε μείωση των εκπομπών καυσαερίων και του κόστους κατανάλωσης καυσίμου, αλλά η χρήση ορυκτών καυσίμων δεν έχει μειωθεί.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (2017-2023) είναι το πρώτο σχέδιο δράσης για την ενεργειακή απόδοση στην Τουρκία, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 2018. Πολύ σημαντική εξοικονόμηση επιτεύχθηκε με την εφαρμογή 55 μέτρων σε 6 διαφορετικούς τομείς.

Η Αυστρία είναι γνωστή για τη δέσμευσή της στην προστασία του περιβάλλοντος. Η Αυστρία δεσμεύεται να εφαρμόσει μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας σε βασικούς τομείς, ιδίως στη γεωργία, τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, τα σχολεία, τις κατοικημένες περιοχές και τους δημόσιους χώρους, με ιδιαίτερη έμφαση στα σχολεία, τις κατοικημένες περιοχές και τους δημόσιους χώρους όπου συχνάζουν νέοι.

Οι πολιτικές για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στη γεωργία περιλαμβάνουν κίνητρα για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ηλιακά πάνελ και βιομάζα, και αποτελεσματικά συστήματα άρδευσης για τη μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας. Το Αγρο-Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα της Αυστρίας (ΑΕΡ) διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στη γεωργία της χώρας.

Επιπλέον, η Αυστρία έχει αναπτύξει μια ισχυρή πολιτική εξοικονόμησης ενέργειας για βιομηχανικά συγκροτήματα για να αντιμετωπίσει την ανάγκη μετάβασης σε πρακτικές βιώσιμης ενέργειας στον βιομηχανικό τομέα. Οι κανονισμοί για τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που καλύπτουν τον εξοπλισμό, τις διαδικασίες και τα συστήματα διαχείρισης εφαρμόζονται αυστηρά και παρέχονται κίνητρα για τεχνολογική καινοτομία και υιοθέτηση ενεργειακά αποδοτικών πρακτικών. Τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτισης δίνουν τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να εφαρμόσουν αποτελεσματικά μέτρα ενεργειακής απόδοσης. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα συνεχίζουν να οδηγούν την πρόοδο μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, της μεταφοράς τεχνολογίας και της συνεπένδυσης σε έργα βιώσιμης ενέργειας. Η ολιστική προσέγγιση της Αυστρίας στοχεύει όχι μόνο στον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και στη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας, αλλά και στην προώθηση ενός ανθεκτικού και ακμάζοντος βιομηχανικού τομέα που είναι εξοπλισμένος για ένα βιώσιμο μέλλον.

Στην Αυστρία, η προώθηση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών περιλαμβάνει μια πολύπλευρη προσέγγιση που στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης, στην ελαχιστοποίηση της σπατάλης και στην ενοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα κρατικά κίνητρα και οι επιδοτήσεις παρέχουν περαιτέρω κίνητρα στους ιδιοκτήτες κατοικιών να επενδύσουν σε συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως ηλιακούς συλλέκτες, αντλίες θερμότητας και θέρμανση με βιομάζα, μειώνοντας έτσι την εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα και μειώνοντας τις εκπομπές άνθρακα. Μέτρα στήριξης πραγματοποιούνται και σε τοπικό επίπεδο.

Οι δασικές πυρκαγιές είναι συχνές στην Ελλάδα, ιδιαίτερα τους ζεστούς καλοκαιρινούς μήνες, και συχνά επιδεινώνονται από παράγοντες όπως οι υψηλές θερμοκρασίες, οι ξηρές καιρικές συνθήκες, οι ισχυροί άνεμοι και οι ανθρωπίνες δραστηριότητες όπως ο εμπρησμός και η αμέλεια. Η Ελλάδα κινδυνεύει επίσης από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα περιλαμβάνουν επίσης απώλεια βιοποικιλότητας και αειφόρο ανάπτυξη.

Η Ελλάδα έχει λάβει ορισμένα μέτρα για τον μετριασμό των συνεπειών αυτών των φαινομένων: μέτρα μετριασμού των δασικών πυρκαγιών - στρατηγικές πρόληψης πυρκαγιών, συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης, βελτιωμένες δυνατότητες πυρόσβεσης και εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Οι δράσεις προσαρμογής επικεντρώνονται στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα μέσω της ανάπτυξης υποδομών, του χωροταξικού σχεδιασμού και

πρωτοβουλιών με βάση την κοινότητα. Διατήρηση Βιοποικιλότητας - Καθορισμός προστατευόμενων περιοχών, φυσικών καταφυγίων και προγραμμάτων διατήρησης για την προστασία της πλούσιας βιοποικιλότητας και του οικοσυστήματος. Παράδειγμα καλής πρακτικής: Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, που δημιουργήθηκε για την προστασία της υπό εξαφάνιση θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα.

Στη Σερβία, τα περιβαλλοντικά έργα υλοποιούνται σε διαφορετικά επίπεδα, από τοπικές πρωτοβουλίες έως εθνικές στρατηγικές. Αυτά τα έργα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων για την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση των φυσικών πόρων, την προώθηση της περιβαλλοντικής αειφορίας και την αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του πληθυσμού.

Η εκπαίδευση στο Πράσινο Πρόγραμμα συνήθως καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για να παρέχει στους συμμετέχοντες ολοκληρωμένη εκπαίδευση. Ακολουθούν ορισμένα θέματα που καλύπτονται συχνά σε μαθήματα κατάρτισης για οικολογικά έργα στη Σερβία: προστασία του περιβάλλοντος, διαχείριση απορριμμάτων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, περιβαλλοντική εκπαίδευση, διατήρηση των υδάτινων πόρων. Παραδείγματα καλών πρακτικών: Το άτυπο δίκτυο «Πράσινη Λίστα της Σερβίας», η εθνική εκστρατεία «Πλανητοποιήστε! Ανακυκλώστε», το πρόγραμμα ECO-SYSTEM, το έργο Eco Culture.

Από πέρυσι, η κυβέρνηση της Σερβίας ενέκρινε κίνητρα για μεμονωμένα νοικοκυριά να αυξήσουν την ενεργειακή απόδοση και να στραφούν σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Δυστυχώς δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη έργο εξοικονόμησης ενέργειας. Αυτό είναι ένα εντελώς νέο περιβαλλοντικό ζήτημα στη Σερβία. Αυτό είναι το πρώτο.

Λόγω των αυξανόμενων ενεργειακών προβλημάτων που προκύπτουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, η Ισπανία, όπως και άλλες χώρες (Mathe, 2023), έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης. Με το Βασιλικό Διάταγμα 14/2022, η ισπανική κυβέρνηση επιδίωξε να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας μέσω διαφόρων μέτρων, που κυμαίνονται από την κινητικότητα έως τη χρήση συστημάτων θέρμανσης και τη μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου, πετρελαίου και άλλων πόρων. Η ισπανική κυβέρνηση προώθησε την κινητικότητα χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής μεταφοράς, την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτικότητα στις κρατικές εγκαταστάσεις του δημόσιου τομέα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η κυβέρνηση έχει παράσχει κίνητρα για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στον πληθυσμό. Ωστόσο, σε σύγκριση με τα κίνητρα που έχει δώσει το κράτος για την προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο γενικός πληθυσμός δεν φαίνεται να προσεγγίζεται. Ως εκ τούτου, υπάρχει επείγουσα ανάγκη ευαισθητοποίησης σχετικά με αυτό το θέμα. Στην Ισπανία, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές μελέτες για την αντιμετώπιση και κατανόηση της κατανάλωσης ενέργειας στον γενικό πληθυσμό, καθώς και στους νέους και τα παιδιά, μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης και εκπαιδευτικών πόρων. Παραδείγματα καλών πρακτικών περιλαμβάνουν: Το έργο EuroNET 50/50 και το έργο ESMES, το οποίο ευαισθητοποίησε τα παιδιά και τους νέους στην υπεύθυνη χρήση των πόρων.

Όλες οι οργανώσεις-εταίροι οργάνωσαν δύο ομάδες εστίασης η καθεμία με στόχο την ποιοτική ανάλυση των απαντήσεων και τη συζήτηση τους με νέους για τον εντοπισμό των εκπαιδευτικών τους αναγκών. Οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης ήταν νέοι, κυρίως άνεργοι. Μιλώντας για τα ίδια θέματα και ερωτήσεις, οι παρουσιαστές απέκτησαν ποιοτική εικόνα για τις πληροφορίες τους, το επίπεδο επίγνωσής τους και το κίνητρο για ενεργειακή νηφαλιότητα.

Οι περισσότεροι από τους νεαρούς συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης δυσκολεύτηκαν να αναγνωρίσουν συγκεκριμένες περιβαλλοντικές δεξιότητες. Κυρίως ήταν της άποψης ότι αυτές είναι μερικές από τις γνωστές ικανότητες, αλλά χρησιμοποιούνται για οικολογικούς σκοπούς.

Στην Αυστρία, οι συμμετέχοντες δίνουν έμφαση στην προώθηση της κριτικής σκέψης, των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και των πρακτικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για μια βιώσιμη ζωή. Στη χώρα της, προσεγγίσεις όπως η συστημική σκέψη και η συμμετοχική μάθηση επιτρέπουν στους μαθητές να αναλύουν πολύπλοκα ενεργειακά συστήματα και να βρίσκουν καινοτόμες λύσεις σε περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι προτάσεις για την αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μεταξύ των νέων περιελάμβαναν εκπαίδευση για την κλιματική παιδεία και υποστήριξη για πρωτοβουλίες που ηγούνται των νέων.

Οι συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης στην Ελλάδα πιστεύουν ότι ο περιβαλλοντικός γραμματισμός είναι η συνειδητοποίηση της ανακύκλωσης, η εξοικονόμηση ενέργειας και η βιωσιμότητα. Το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να αλλάξει, κατά τη γνώμη της, είναι η ενεργειακή νηφαλιότητα. Οι συμμετέχοντες νιώθουν έτοιμοι να αλλάξουν και να αποκτήσουν νέες οικολογικές δεξιότητες.

Οι συμμετέχοντες σε ομάδες εστίασης στην Τουρκία πιστεύουν ότι οι πιο σημαντικές περιβαλλοντικές δεξιότητες είναι η συνειδητοποίηση της ανακύκλωσης, η εξοικονόμηση ενέργειας και η βιωσιμότητα. Το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να αλλάξει, κατά τη γνώμη της, είναι μια νηφάλια προσέγγιση στην ενέργεια.

Στη Σερβία, οι συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης προσδιόρισαν τις ακόλουθες δεξιότητες ως σημαντικές: προθυμία για απόκτηση νέων γνώσεων και συνηθειών, ανιδιοτέλεια, ευθύνη απέναντι στους άλλους και τη φύση.

Από τις απαντήσεις των νεαρών συμμετεχόντων στην ομάδα εστίασης, συνάγεται το συμπέρασμα ότι υπάρχει αξιοσημείωτη διαφορά στον τρόπο έκφρασης και ταξινόμησης των απαιτούμενων δεξιοτήτων, καθώς και κοινό κίνητρο και προθυμία για απόκτηση νέων, οικολογικά επιθυμητών δεξιοτήτων.

Στην Ισπανία, οι συμμετέχοντες τόνισαν ένα χάσμα γνώσης μεταξύ των ερμηνειών των οικολογικών εννοιών και των πραγματικών περιβαλλοντικών προβλημάτων και των προκλήσεων της ζωής. Στοχεύουν στην ανάπτυξη πολλών βασικών οικολογικών ικανοτήτων: περιβαλλοντικός γραμματισμός, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, συστημική σκέψη, προσαρμοστικότητα, συνεργασία και επικοινωνία, ενσυναίσθηση και ηθική λήψη αποφάσεων.

Ενσωμάτωση της ενεργειακής εκπαίδευσης στο πρόγραμμα σπουδών

Ακριβής πληροφόρηση στο πλαίσιο του έργου για τη γνώση και την ενημέρωση των νέων και των εκπαιδευτών τους σε θέματα ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακής νηφαλιότητας.

Με βάση τις ομάδες εστίασης, δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν ακριβείς ποσοτικοί δείκτες της ευαισθητοποίησης των νέων για τρέχοντα περιβαλλοντικά ζητήματα και προκλήσεις, ιδίως σε σχέση με την οικολογική νηφαλιότητα. Η ποιοτική ανάλυση των διαδραστικών ομαδικών συζητήσεων έδειξε ότι:

- Σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο έργο, οι νέοι γνωρίζουν τι είναι οικολογία και ποια είναι τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα. Επέλεξαν διαφορετικά προβλήματα ως προτεραιότητες, αλλά το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, της ρύπανσης του περιβάλλοντος και της υπερβολικής κατανάλωσης πόρων αναφέρθηκαν συχνότερα.

- Υπάρχει σαφής διαφορά στην ευαισθητοποίηση των νέων για θέματα εξοικονόμησης ενέργειας σε διάφορες χώρες. Ενώ στις χώρες της ΕΕ ορισμένοι νέοι είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την έννοια, στη Σερβία την άκουσαν για πρώτη φορά, τόσο για τον ίδιο τον όρο όσο και για τις δραστηριότητες που συνδέονται με αυτήν την έννοια. Η έννοια είναι άγνωστη στους περισσότερους εκπαιδευτικούς και στο ευρύ κοινό.
- Στην Αυστρία και την Ισπανία, εκτελούνται ήδη εκπαιδευτικά έργα και δραστηριότητες για νέους σύμφωνα με την έννοια της ενεργειακής νηφαλιότητας. Πολλά βήματα έχουν γίνει επίσης στην Τουρκία για την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας. Στην Ελλάδα έχει δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στα συγκεκριμένα προβλήματα της χώρας, ενώ στη Σερβία δεν έχουν υπάρξει μέχρι στιγμής τέτοιες οργανωμένες δραστηριότητες. Ωστόσο, οι ίδιοι οι πολίτες συχνά αποταμιεύουν, όχι για περιβαλλοντικούς λόγους, αλλά λόγω χαμηλών προτύπων και ανησυχιών για τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών.
- Απαιτείται εκπαίδευση τόσο σε βασικό όσο και σε ανώτερο επίπεδο σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες».

Πρόωθηση της τηλεργασίας και επένδυση στην έρευνα και ανάπτυξη

Διατομεακή συνεργασία:

Μία από τις βασικές έννοιες του έργου μας είναι η έννοια των οικολογικών δεξιοτήτων. Ο ορισμός των οικολογικών δυνατοτήτων δόθηκε στο έργο μας Μεθοδολογικό Πλαίσιο:

"Οι οικολογικές δεξιότητες είναι οι ικανότητες ενός ατόμου να συμπεριφέρεται σύμφωνα με τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος. Σε αυτό το έργο, κατανοούμε τις οικολογικές δεξιότητες κυρίως ως ατομικές αλλαγές συμπεριφοράς με την έννοια της ενεργειακής νηφαλιότητας."

Οι οργανισμοί εταίροι και οι συμμετέχοντες στο έργο αποδέχθηκαν γενικά τον ορισμό ως βάση και μπόρεσαν να τον συμπληρώσουν σύμφωνα με τις ιδέες και τις προτεραιότητές τους.

Οι οικολογικές δεξιότητες που ορίζονται με αυτόν τον τρόπο μπορούν να ταξινομηθούν ως δεξιότητες συμπεριφοράς ή ήπιες δεξιότητες. Γενικά δεν είναι δεμένοι με ένα μόνο επάγγελμα. Αυτές οι ιδιότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλαπλές σταδιοδρομίες και στην καθημερινή ζωή και μπορεί να είναι διεπιστημονικές δεξιότητες. Οι μαλακές δεξιότητες περιλαμβάνουν δεξιότητες επικοινωνίας, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, ομαδική εργασία, δημιουργικότητα, οργάνωση, επίλυση συγκρούσεων, θετική σκέψη...). Οι οικολογικές δεξιότητες περιλαμβάνουν επίσης κάποιες βασικές οικολογικές γνώσεις και κάποια οικολογική εμπειρία.

Αυτή η έννοια πρέπει να διακρίνεται από την έννοια των οικολογικών δυνατοτήτων. Αναφέρεται στις επαγγελματικές δεξιότητες και περιλαμβάνει έναν συνδυασμό σκληρών ή τεχνικών δεξιοτήτων (που διδάχθηκαν μέσω εκπαίδευσης ή πρακτικής εμπειρίας) και soft skills που εφαρμόζονται στην εργασία του περιβαλλοντικού επαγγέλματος.

Οι ομάδες εστίασης σε όλες τις χώρες εταίρους έδειξαν ότι οι νέοι έχουν κίνητρα να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αλλάξουν την καταναλωτική συμπεριφορά, τις συνήθειες και τις στάσεις τους.

Ο κύριος σκοπός της διαδικτυακής πλατφόρμας εκπαίδευσης που θα δημιουργηθεί είναι να ευαισθητοποιήσει τους ανθρώπους για την ενέργεια. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι μια πλατφόρμα κατάλληλη για διαδραστική διδασκαλία, να έχει χώρους συζήτησης και να μπορεί να δημιουργήσει ομαδικό πνεύμα.

Για το λόγο αυτό, οι προτάσεις που πιστεύουμε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν στην εκπαιδευτική πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί είναι οι εξής:

Ο διακομιστής της πλατφόρμας πρέπει να είναι ισχυρός, τα δεδομένα ήχου και βίντεο των χρηστών θα πρέπει να μεταδίδονται ζωντανά, οι χρήστες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να κάνουν φίλους μεταξύ τους, η διεπαφή της πλατφόρμας πρέπει να είναι βολική, το περιεχόμενο της πλατφόρμας να είναι πλούσιο, η εκπαίδευση πρέπει να διανέμεται. Για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, οι χρήστες πρέπει να έχουν προφίλ, η πλατφόρμα εκπαίδευσης πρέπει να διαδοθεί.

Ενσωμάτωση της ενεργειακής εκπαίδευσης στο πρόγραμμα σπουδών:

Οι νέοι το προτείνουν:

- έχει προτάσεις για ΜΚΟ και κρατικές αρχές να εφαρμόσουν νέες στρατηγικές και μέτρα για την προώθηση της ενεργειακής νηφαλιότητας και την ευαισθητοποίηση των παιδιών και των νέων για τη δημιουργία συνείδησης συνήθειας.
- επίσης ζητούν την ενίσχυση του ακτιβισμού των νέων στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- τονίζουν τον επείγοντα χαρακτήρα της επίλυσης του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής και τονίζουν τον ρόλο της εκπαίδευσης στην κινητοποίηση συλλογικής δράσης και την προώθηση μιας κουλτούρας βιωσιμότητας.
- πιστεύουν ότι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στην περιοχή όπου βρίσκονται οι συμμετέχοντες θα πρέπει να εργαστούν για να εκπαιδεύσουν τους νέους για περιβαλλοντικά θέματα και να τους καθοδηγήσουν σε αυτά τα θέματα.

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα και οι πιθανές κρίσεις επηρεάζουν την πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού, επομένως η έκκληση των νέων είναι αρκετός λόγος για να οργανωθούμε για να προσπαθήσουμε να σώσουμε τον κοινό μας πλανήτη. Ειδικά οι νέοι αναμένεται να συνεργαστούν σε περιβαλλοντικές δράσεις, να χρησιμοποιήσουν τον τρόπο επικοινωνίας τους, τις σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητές τους και να επιτύχουν σημαντικά αποτελέσματα μέσω κοινοπραξιών.

Βιβλιογραφία

- Rahmen für die Klima- und Energiepolitik 2030 - Klimawandel. (2017, June 12). Klimaänderungen. <https://www.klimatskepromene.rs/en/euclimate/2030-framework-for-climate-and-energy-policies/> abgerufen im April 2024
- Bayerisches Landesamt für Umwelt. (2014). *Nachhaltigkeit als Leitbild: Global denken, lokal handeln*. Bayerisches Landesamt für Umwelt, Augsburg
- Bolay, S., Becker, M., Flechtner, J., Imgart, G., Bullmann, T., & Andree, P. (2014). *Faktenpapier Energieeffizienz 2014: Stand/Trends/Forderung*. Berlin/Brüssel: Deutscher Industrie- und Handelskammertag (DIHK).
- Perdahçı, C., & Hanlı, U. (2010). Verimli aydınlatma yöntemleri. *3E Electrotech*, Mart 2010, 323-327.
- Kofinanziert durch das Intelligent Energy Europe Programm der Europäischen Union. (2015). *Energy Efficiency Trends and Policies in the Household and Tertiary*.
- Davey, E. (2012). Ministerial foreword. In *The Energy Efficiency Strategy: The Energy Efficiency Opportunity in the UK* (Energy Efficiency Deployment Office Department of Energy and Climate Change). Ministerium für Energie und Klimawandel, London.
- Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD). (2009). *Enerji Tüketiminde Dönüşüm İçin Binalarda Enerji Verimliliği*. Sürdürülebilir Bir Dünya İçin Kurumsal Çözümler, İstanbul: SKD Türkiye.
- Turan, E., & Çobanoğlu, N. (2012). Sürdürülebilir kalkınma ve çevre etiği. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 97-123.
- Harris, J. M. (2000). Grundprinzipien der nachhaltigen Entwicklung (Emine Özmete, Çev.). *Arbeitspapier des Instituts für globale Entwicklung und Umwelt: 000-04*, 1-24. Tufts Universität.
- Internationale Energieagentur (IEA) (2014). *Capturing the Multiple Benefits of Energy Efficiency: Executive Summary*.
- Kavak, K. (2005). *Dünyada ve Türkiye'de enerji verimliliği ve Türk sanayiinde enerji verimliliğinin incelenmesi*. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü.
- Lehr, U., & Lutz, C. (2012). *Volkswirtschaftliche Effekte der Energiewende: Erneuerbare Energien und Energieeffizienz*. Gesellschaft für Wirtschaftliche Strukturforshung GmbH, Osnabrück, Heidelberg.
- Emin, M. M., Teke, A., & Tümay, M. (2009). Elektrik tesislerinde enerji verimliliği. *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 14(1).
- Onaygil, S. (2011, Haziran 23). *Enerji Verimliliği Çalışmalarında Aydınlatmanın Yeri*. Aydınlatma Türk Milli Komitesi.
- Posch, D. (Hrsg.). (2009). *Praxisleitfaden Energieeffizienz in der Produktion*. Aktionslinie Hessen-Umwelttech des Hessischen Ministeriums für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung.
- Alpagut, Y. V. (2010). Sürdürülebilirlik kavramı ve işletmeler açısından sürdürülebilir üretim stratejileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 6.

Meadows, D. H., Meadows, D. L., Randers, J., & Behrens, W. W., III. (1972). The limits to growth: Ein Bericht für das Projekt des Club of Rome über die Notlage der Menschheit. Universe Books.

Vereinte Nationen. (1992). Agenda 21: Konferenz der Vereinten Nationen über Umwelt und Entwicklung, Rio de Janeiro, Brasilien, 3. bis 14. Juni 1992. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf> (Zugriff am 13. März 2024).

Zwischenstaatlicher Ausschuss für Klimaänderungen. (2021). AR6 Climate Change 2021: Sechster Bewertungsbericht. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/> (Zugriff am 13. März 2024).

Vereinte Nationen. (2024). UN-Klimakonferenz. <https://ukcop26.org/> (Zugriff am 15. März 2024).

Zwischenstaatliche Sachverständigengruppe für Klimaänderungen (Intergovernmental Panel on Climate Change). (2014). AR5 Climate Change 2014: Fifth Assessment Report. <https://www.ipcc.ch/report/ar5/syr/> (Zugriff am 15. März 2024).

Vereinte Nationen. (2024). Rahmenübereinkommen über Klimaänderungen: Paris Agreement. <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement> (Zugriff am 15. März 2024).

Vereinte Nationen. (2024). Ziele für nachhaltige Entwicklung. <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs> (Zugriff am 19. März 2024).

Organisation der Vereinten Nationen für Erziehung, Wissenschaft und Kultur. (2014). Shaping the future we want: UN-Dekade "Bildung für nachhaltige Entwicklung" (2005-2014) Abschlussbericht. <https://unesdoc.unesco.org/images/0023/002301/230171e.pdf> (Zugriff am 19. März 2024).

Organisation der Vereinten Nationen für Erziehung, Wissenschaft und Kultur. (2024). UNESCO-Fahrplan für die Umsetzung des Globalen Aktionsprogramms für Bildung für nachhaltige Entwicklung. <https://sustainabledevelopment.un.org//1674unescoroadmapp.pdf> (Zugriff am 19. März 2024).

Organisation der Vereinten Nationen für Erziehung, Wissenschaft und Kultur. (2024). Bildung für nachhaltige Entwicklung: A roadmap ESD for 2030. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802.locale=en> (Zugriff am 19. März 2024).

Organisation der Vereinten Nationen für Erziehung, Wissenschaft und Kultur. (2024). Bildung für nachhaltige Entwicklungsziele: Lernziele. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444> (Zugriff am 19. März 2024).

Keller, L., Stötter, J., Oberrauch, A., Kuthe, A., Körfggen, A., & Hüfner, K. (2019). Changing climate change education: Erkundung moderater konstruktivistischer und transdisziplinärer Ansätze durch die Forschungs- und Bildungskooperation k.i.d.Z.21. GAIA, 28(1), 35-43. <https://doi.org/10.14512/gaia.28.1.10>

Kommission der Europäischen Gemeinschaften. (2008). Vorschlag für eine Richtlinie des Europäischen Parlaments und des Rates zur Förderung der Nutzung von Energie aus erneuerbaren Quellen, Brüssel, 23.01.2008, KOM (2008) 30 endgültig. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0030:FIN:en:PDF> (Zugriff am 18. März 2024).

Europäisches Parlament und Rat der Europäischen Union. (2012). Richtlinie 2012/27/EU des Europäischen Parlaments und des Rates vom 25. Oktober 2012 zur Energieeffizienz. Amtsblatt der Europäischen Union. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:DE:PDF>. (abgerufen am 18. März 2024).

Barbu, A. (2013). Steigerung der Energieeffizienz durch Verhaltensänderung: What does it take? (EEA Technical Report No 5/2013). Europäische Umweltagentur. <http://www.eea.europa.eu/publications/achieving-energy-efficiency-through-behaviour/download> (abgerufen am 18. März 2024).

Αριθμός έργου: 2023-1-TR01-KA220-YOU-000165777

Zografakis, N., Menegaki, A., & Tsagarakis, K. P. P. (2008). Wirksame Erziehung zur Energieeffizienz. *Energy Policy*, 36(10), 3226-3232. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2008.04.021>

Europäische Kommission. (2024). Delivering the European Green Deal. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en (Zugriff am 18. März 2024).

Eur-Lex. (2021). Vorschlag für eine Richtlinie des Europäischen Parlaments und des Rates über Energieeffizienz (Neufassung). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021PC0558> (Zugriff am 18. März 2024).

Rechtsinformationssystem des Bundes. (2014). Bundesgesetz über die Steigerung der Energieeffizienz bei Unternehmen und dem Bund (Bundes-Energieeffizienzgesetz-EEffG) StF: BGBl. I Nr. 72/2014. <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20008914> (Zugriff am 18. März 2024).

Institut für Energie und Umweltforschung Heidelberg GmbH. (2005). Evaluation der stationären Energieberatung der Verbraucherzentralen, des Deutschen Hausfrauenbundes Niedersachsen und des Verbraucherservice Bayern. Endbericht im Auftrag des Verbraucherzentrale Bundesverbandes e.V. Institut für Energie und Umweltforschung Heidelberg GmbH. <https://docplayer.org/41853856-Evaluation-der-stationaeren-energieberatung-der-verbraucherzentralen-des-deutschen-hausfrauenbundes-niedersachsen-und-des-verbraucherservice-bayern.html> (Zugriff am 18. März 2024).

Opinion Dynamics Corporation. (2008). Indirekte Wirkungsevaluierung des landesweiten Bildungs- und Schulungsprogramms zur Energieeffizienz. http://www.calmac.org/publications/06-08_Statewide_Education_and_Training_Impact_Eval_Vol_I_FINAL.pdf (Zugriff am 18. März 2024).

Bello, A. A., Agabo, T., & Adedoyin, F. (2021). Die anthropogenen Folgen des Energieverbrauchs in den afrikanischen Ländern südlich der Sahara: Spielt die Bildung eine Rolle? *Environmental Challenges*, 5, 100234. <https://doi.org/10.1016/j.envc.2021.100234>

Scharygin, E. (2024). Die Kohlenstoffkosten einer gebildeten Zukunft: A consumer lifestyle approach. VID Working Paper. <https://ideas.repec.org/p/vid/wpaper/1304.html> (Zugriff am 19. März 2024).

Ackerman, F., & Heinzerling, L. (2002). Die Preisgestaltung des Unbezahlbaren: Kosten-Nutzen-Analyse des Umweltschutzes. *University of Pennsylvania Law Review*, 150, 1553-1584. <https://doi.org/10.2307/3312887>

Winkler, H., Spalding-Fecher, R., Tyani, L., & Matibe, K. (2002). Kosten-Nutzen-Analyse der Energieeffizienz in städtischen Niedrigpreiswohnungen. *Entwicklung Südliches Afrika*, 19(5), 593-614. <https://doi.org/10.1080/0376835022000019407>

Friedman, C., Becker, N., & Erell, E. (2014). Energetische Sanierung von Wohngebäudehüllen in Israel: A cost-benefit analysis. *Energy*, 77, 183-193. <https://doi.org/10.1016/j.energy.2014.06.017>

Wang, X., Lu, M., Mao, W., Ouyang, J., Zhou, B., & Yang, Y. (2015). Verbesserung der Nutzen-Kosten-Analyse zur Überwindung von Finanzierungsschwierigkeiten bei der Förderung der energieeffizienten Renovierung von bestehenden Wohngebäuden in China. *Applied Energy*, 141, 119-130. <https://doi.org/10.1016/j.apenergy.2014.12.026>

Rosenow, J., & Bayer, E. (2017). Kosten und Nutzen von Energieeffizienzverpflichtungen: A review of European programmes. *Energy Policy*, 107, 53-62. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2017.04.014>

Juschtschenko, A., & Patel, K. (2017). Kosteneffizienz von Energieeffizienzprogrammen: How to better understand and improve from multiple stakeholder perspectives? *Energy Policy*, 108, 538-550. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2017.06.037>

Mansuelo, R., Domingos, A., Oscar, F., & Pereira, R. (2021). Vergleichende Kosten-Nutzen-Analyse der Energieeffizienzmaßnahmen und der photovoltaischen Erzeugung in Häusern von sozialem Interesse in Brasilien. *Energy and Buildings*, 243, 111013. <https://doi.org/10.1016/j.enbuild.2021.111013>

Clinch, J. P. P., & Healy, J. D. (2001). Kosten-Nutzen-Analyse der häuslichen Energieeffizienz. *Energy Policy*, 29(2), 113-124. [https://doi.org/10.1016/S0301-4215\(00\)00110-5](https://doi.org/10.1016/S0301-4215(00)00110-5)

Freed, F., & Felder, A. (2017). Non-Energy Benefits: Arbeitspferd oder Einhorn der Energieeffizienzprogramme? *The Electricity Journal*, 30(9), 43-46. <https://doi.org/10.1016/j.tej.2017.10.005>

Wisconsin Center for Environmental Education, Wisconsin K-12 Energy Education Program, College of Natural Resources, University of Wisconsin-Stevens Point. (2016). Wisconsin K-12 Energy Education Program (KEEP): 20 years of empowering energy education in Wisconsin 1995-2015. Preparing communities to make informed energy choices now and for a sustainable future. https://issuu.com/dmartinswcee/docs/keep_20_year_report (Zugriff am 14. März 2024).

De Waters, J., Qaqish, B., Graham, M., & Powers, S. (2013). Entwicklung eines Fragebogens zur Energiekompetenz für Jugendliche der Mittel- und Oberstufe. *The Journal of Environmental Education*, 44(1), 56-78. <https://doi.org/10.1080/00958964.2012.701354>

Lefkeli, S., Tsantopoulos, G., & Manolas, E. (2018). Klimawandel und erneuerbare Energien: Meinungen und Emotionen von Grundschulern in der Präfektur Evros. In W. Leal Filho, E. Manolas, A. M. Azul, U. M. Azeiteiro, & H. McGhie (Eds.), *Handbook of climate change communication* (pp. 223-236). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-70479-1_15

Barrow, L. H., & Morrissey, J. T. (1989). Energiekompetenz von Schülern der neunten Klasse: Ein Vergleich zwischen Maine und New Brunswick. *The Journal of Environmental Education*, 20(2), 22-25. <https://doi.org/10.1080/00958964.1989.9942784>

Crater, H. L., & Mears, D. E. (1981). Bewertung der Einstellung zu und des Wissens über Energieprobleme in der achten Klasse. *School Science and Mathematics*, 81(2), 121-123. <https://doi.org/10.1111/j.1949-8594.1981.tb14361.x>

Gambro, J. S., & Switzky, H. N. (1999). Variablen im Zusammenhang mit dem Wissen amerikanischer High-School-Schüler über Umweltfragen im Zusammenhang mit Energie und Umweltverschmutzung. *The Journal of Environmental Education*, 30(2), 15-22. <https://doi.org/10.1080/00958969909601868>

Kuhn, D. J. (1979). Studie über die Einstellung von Sekundarschülern zu energiebezogenen Themen. *Science Education*, 63(5), 609-620. <https://doi.org/10.1002/sce.3730630503>

Lawrenz, F. (1983). Schülerwissen über Energiefragen. *School Science and Mathematics*, 83(7), 587-595. <https://doi.org/10.1111/j.1949-8594.1983.tb10107.x>

Lawrenz, F., & Dantchik, A. (1985). Einstellungen zu Energie bei Schülern der Klassen 4, 7 und der Oberstufe. *School Science and Mathematics*, 85(3), 189-202. <https://doi.org/10.1111/j.1949-8594.1985.tb09689.x>

Finegold, M., & Trumper, R. (1989). Die Kategorisierung der Erklärungsrahmen von Schülern in Bezug auf Energie als Mittel zur Entwicklung eines Unterrichtsansatzes. *Research in Science Education*, 19(1), 97-110. <https://doi.org/10.1007/BF02356895>

Singh, C., & Rosengrant, D. (2003). Multiple-Choice-Test von Energie- und Impulskonzepten. *American Journal of Physics*, 71(6), 607-617. <https://doi.org/10.1119/1.1571837>

Swackhamer, G., & Hestenes, D. (2003). Eine Bestandsaufnahme des Energiekonzepts. Glenbrook North High School und Arizona State University.

Nationales Projekt zur Entwicklung der Energiebildung (NEED). (2024). Umfrage zum Thema Energie in der Sekundarstufe. <http://www.need.org/>

Nordine, J. (2007). Unterstützung von Schülern der Mittelstufe bei der Entwicklung eines genauen und anwendbaren Energiekonzepts (Doktorarbeit, University of Michigan, Ann Arbor, MI, USA).

Rendl, N. K. (2000). The infusion and evaluation of KEEP (K-12 Energy Education Program) (Master's thesis, University of Wisconsin, Madison, WI, USA, Stevens Point, WI, USA).

Adensam, H., Bogner, T., Geissler, S., Groß, M., Hofmann, M., Krawinkler, R., Kulterer, K., Ploiner, C., Renner, S., & Simader, G. (2013). Methoden zur richtlinienkonformen Bewertung der Zielerreichung gemäß Energieeffizienz- und Energiedienstleistungsrichtlinie 2006/32/EG. Bottom-up Methoden. https://www.monitoringstelle.at/fileadmin/i_m_at/pdf/Methodendokument_RK_AT_Okt13.pdf (Zugriff am 18. März 2024).

Chatzifotiou, A. (2005). Nationale Politik, lokales Bewusstsein: Umsetzung der Umwelterziehung in den Grundschulen Nordgriechenlands. *Environmental Education Research*, 11(5), 503-523. Abgerufen am 15. März 2024, von National policy, local awareness: implementing environmental education in the primary schools of northern Greece

Goussia-Rizou, M., & Abeliotis, K. (2004). Umwelterziehung in Sekundarschulen in Griechenland: The Viewpoints of the District Heads of. . . ResearchGate. Abgerufen am 5. März 2024, von (PDF) Environmental Education in Secondary Schools in Greece: Die Standpunkte der Bezirksleiter für Umwelterziehung Motivation für diese Studie

Michaelides, P. G. (2005). Umwelterziehung in den griechischen Schulen. In M. Kassotakis & G. Flouris (Eds.), *Topics and Issues in Education: Band zu Ehren von Byron G. Massialas* (S. 485-608). Athen: Atrapos Publishers. Abgerufen am 9. März 2024 von Environmental Education in the Greek Schools

Papaioannidou, D., Sardi, C., & Skanavis, C. (2016). Wie nah dran sind die griechischen Universitäten am "Grünen". Department of Environment, University of the Aegean, University Hill, 81100, Mytilene, Griechenland. Abgerufen am 11. April 2024 von (PDF) How close to being "Green" are the Greek universities.

Flogaitis, E., & Alexopoulou, I. (1991). Umwelterziehung in Griechenland. *European Journal of Education*, 26(4), 339-345. Abgerufen am 25. März 2024, von Environmental Education in Greece

Kyridis, A., Mavrikaki, E., Tsakiridou, H., Daikopoulos, J., & Zigouri, H. (2005). Eine Analyse der Einstellungen von Pädagogikstudenten zur Umwelterziehung in Griechenland. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 6(1), 54-64. Abgerufen am 23. April 2024, von An analysis of attitudes of pedagogical students towards environmental education in Greece

Koutsoukos, M., Fragoulis, I., & Valkanos, E. (2015). Verbindung von Umwelterziehung mit der Anwendung von erlebnispädagogischen Methoden: Eine Fallstudie aus Griechenland. *International Education Studies*, 8(4), 23-28. Abgerufen am 6. März 2024, von Connection of Environmental Education with Application of Experiential Teaching Methods: Eine Fallstudie aus Griechenland

Dobra Energija | Mreža dobre energije. (n.d.). <https://dobraenergija.org/>

EkoSistem. (2023, 8. Dezember). Početna - EkoSistem. <https://ekosistem.mis.org.rs/>
Αριθμός έργου: 2023-1-TR01-KA220-YOU-000165777

html <https://ekologija.gov.rs/>. (2009). Html <https://ekologija.gov.rs/>. Abgerufen am 7. April 2024, von <https://ekologija.gov.rs/>.

<https://ekospark.com/>. (2009, August).

Milak (2024, 23. März). MIS Home - Mladi istraživači Srbije. Mladi Istraživači Srbije - Volonterski Servis Srbije. <https://mis.org.rs/>

Milovanovic, J. (2014, Dezember). [//www.researchgate.net/profile/](http://www.researchgate.net/profile/). Abgerufen am 10. März 2024, von <https://www.researchgate.net>.

Projekti i donacije - Dečija Ekološka Akademija. (2024, 9. April). Dečija Ekološka Akademija. <https://deakademija.com/projekti-i-donacije/>

Radulovic, J. (2021). [Www.researchgate.net/profile](http://www.researchgate.net/profile/). Abgerufen am 10. Mai 2024, von <https://www.researchgate.net/profile>

Zélem, M.-C. (2005, 11. Februar). Was ist Energie-Nüchternheit? | Up to us. <https://www.up-to-us.veolia.com/en/energy/energy-sobriety-notion-definition-distructive>. Abgerufen am 3. März 2024, von <https://www.up-to-us.veolia.com/en/energy/energy-sobriety-notion-definition-distructive>.

CHIEF SEATTLE: 1855. (2011, September 15). Context Institute. Abgerufen am 3. März 2024, von <https://www.context.org/iclib/ic03/seattle/>.

AAE. (2024). Incentivos para energías renovables en autoconsumo, almacenamiento y para térmicas en sector residencial | Agencia Andaluza de la Energía. Agencia Andaluza de la Energía: <https://www.agenciaandaluzadelaenergia.es/es/todos-los-programas/incentivos-para-energias-renovables-en-autoconsumo-almacenamiento-y-para-termicas-en-sector-residencial> adresinden alındı

Aisa, R., & Larramona, G. (2002). Wassersparen in Haushalten: Evidence from Spain. WATER RESOURCES RESEARCH, VOL. 48, W12522.

Dametis. (2024, April). Dametis - Auf den gesunden Menschenverstand kommt es an. Dametis: <https://www.dametis.com/en/energy-sobriety-is-all-about-common-sense/> adresinden alındı

Dewan, A. (2024, Februar). Die Welt hat gerade ein Jahr über einer kritischen Klimagrenze markiert, vor der Wissenschaftler gewarnt haben. CNN: <https://edition.cnn.com/2024/02/08/climate/global-warming-limit-climate-intl/index.html> adresinden alındı

Edmond, C. (2020). Weltwirtschaftsforum. Weltwirtschaftsforum: Reduziert oder erhöht die Arbeit von zu Hause aus den Energieverbrauch? | World Economic Forum adresinden alındı

EWR. (2023, Aug). Wassernutzung in Europa - Menge und Qualität stehen vor großen Herausforderungen - Europäische Umweltagentur. Europäische Umweltagentur: <https://www.eea.europa.eu/signals-archived/signals-2018-content-list/articles/water-use-in-europe-2014#:~:text=On%20average%2C%20144%20litres%20of,differs%20from%20region%20to%20region>. adresinden alındı

EUStat. (2023, Juni). Energieverbrauch in Haushalten - Statistik erklärt. EuroStat: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Energy_consumption_in_households#Energy_products_used_in_the_residential_sector adresinden alındı

Gómez-Amo, J., Tena, F., Martínez-Lozano, J., & Utrillas, M. (2004). Energieeinsparung und Solarenergienutzung an der Universität Valencia (Spanien). Erneuerbare Energien Band 29, Ausgabe 5, 675-685.

Αριθμός έργου: 2023-I-TR01-KA220-YOU-000165777

Holdsworth, C. (2010, November 29). Warum Freiwilligenarbeit? Understanding Motivations For Student Volunteering. *British Journal of Educational Studies*, S. 421-437.

IOKI. (2020, Mai). Mobilität in Spanien - ioki. ioki: <https://ioki.com/en/mobility-in-spain/> adresinden alindi

Lara Esther, L. T. (2008). Aspectos positivos y negativos del cambio climático en España. Causas, consecuencias y respuestas. Elcano Royal Institute: <https://www.realinstitutoelcano.org/en/work-document/climate-change-in-spain-friend-and-foe-causes-consequences-and-response-wp/> adresinden alindi

Maguire, M., & Delahunt, B. (2017). *Doing a Thematic Analysis: A Practical, Step-by-Step Guide for Learning and Teaching Scholars*.*. AISHE-J.

Marcen, C. (2023, Mayo). La sobriedad consumidora y los menguantes desperdicios de materia y energía como nuevo motor económico hacia 2030. 20minutos: <https://blogs.20minutos.es/lacima-2030/2023/05/02/la-sobriedad-consumidora-y-los-menguantes-desperdicios-de-materia-y-energia-como-nuevo-motor-economico-hacia-2030/> adresinden alindi

Mathe, C. (2023, Januar). Energiesparsamkeit im europäischen Gebäudemanagementsektor | Wattsense. Wattsense: <https://www.wattsense.com/blog/building-management/the-energy-sobriety-plan-for-the-building-management-sector/#> adresinden alindi

Med ENI CBC. (2020). ESMES-Projekt startet Energieeffizienz-Wettbewerb unter 9 öffentlichen Schulen in La Ribera, Spanien. ENI CBC Med: <https://www.enicbcmmed.eu/esmes-energy-efficiency-contest-among-9-public-schools-la-ribera-spain> adresinden alindi

Robinson, D. (2015). LOCAL HEROES? EINE KRITISCHE DISKURSANALYSE DER MOTIVATIONEN UND IDEOLOGIEN, DIE DER FREIWILLIGENARBEIT AUF GEMEINDEEBENE ZUGRUNDE LIEGEN. David Robinson: Dissertation, eingereicht an der Universität Birmingham für den Grad des DOCTOR OF PHILOSOPHY.

Sánchez-Torija, J. G., López, C. R., & Nieto, M. a. (2023). Energie-, Wasser- und wirtschaftliche Einsparungen durch veränderte Nutzergewohnheiten in zwölf Schulen in Spanien. *Gebäudeforschung und Information/Building Research & Information*, 1-14.

Teréga. (2024, April). Verständnis der Energienüchternheit | Teréga. Teréga: <https://www.terega.fr/en/gas-future/sustainables-uses/understanding-energy-sobriety-definition-challenges-and-best-practices/> adresinden alindi

Ussher, J. M., & Perz, J. (2017). Kritische Diskurs-/Diskursanalyse. *Handbook of Research Methods in Health Social Sciences*, 1-16.

Yap, S. Y., Byrne, A., & Davidson, S. (2010). From Refugee to Good Citizen: Eine Diskursanalyse des freiwilligen Engagements. *Journal of Refugee Studies* Vol. 24, Nr. 1, 157-170.

Sobriety4you Μεθοδολογικό Πλαίσιο και Έρευνα

Αριθμός έργου: 2023-I-TR01-KA220-YOU-000165777

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) ή του τουρκικού εθνικού οργανισμού. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η EACEA ούτε ο τουρκικός εθνικός οργανισμός μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**